

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

PERFORMANCE BASED BUDGETING MANAGEMENT OF SCHOOL IN MEA SUAI DISTRICT
UNDER THE OFFICE OF CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2022

Copyright 2022 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา

ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ของ อนุพงษ์ สมศรี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. จิตีมา วรรณศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภกา อำนวยรัตน์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชชิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	อนุพงษ์ สมศรี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2564
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์
คำสำคัญ:	การบริหารงบประมาณ, มุ่งเน้นผลงาน, สถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 254 คน โดยใช้ตารางเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.946 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต 2) ผลการเปรียบเทียบการศึกษการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตและด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

Title: PERFORMANCE BASED BUDGETING MANAGEMENT OF SCHOOL IN MEA SUAI DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

Author: Anupong Somsri, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2021

Advisor: Associate Professor Dr. Sopa Umnuayrat

Keywords: Budget Management, Performance-Based Budgeting, Educational Institutions in Mae Suai District

ABSTRACT

The aims of this study were to 1) study the performance-based budgeting of educational institution and 2) compare the performance-based budgeting of educational institution in Mae Suai district, Chiangrai Primary Educational Service Area Office 2. The study was divided into two parts: work experiences and size of educational institution. The sample size was 254 of school directors and teachers of Chiangrai Primary Educational Service Area Office 2 using Krejcie and Morgan's comparison table and Stratified sampling. Research instruments consisted of five Likert scale questionnaire. The index of conformance is between 0.67 and 1.00 and the confidence is 0.946. The statistics of the study included percentage, mean, standard deviation, F-test, One-way Anova, and Scheffé test. The results revealed that 1) the total number of performance-based budgeting of educational institution, Chiangrai Primary Educational Service Area Office 2 was at the highest level particularly in financial and operational reports, the second Asset Management. But the lowest was Output Specification and Costing. 2) the comparison of performance-based budgeting of educational institution, Chiangrai Primary Educational Service Area Office 2 in terms of work experiences was not statistically different and 3) the comparison results of performance-based budgeting of educational institution, Chiangrai Primary Educational Service Area Office 2 was at a statistically significant difference .05 for the size of educational institution. and when considering each aspect, it was Output Specification and Costing financial management and budget control. significant difference .05

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภี อำนวยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชระ จุตพร ตำแหน่งผู้ช่วยคณบดี วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ว่าที่ร้อยเอก เสรี เชื้ออ้วน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาหว้า นายกสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่สรวย และนางสาวพวงเพชร ใจศิริ นักวิชาการพัสดุ ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ผู้บริหารและคณะครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่านวิทยาลัยการศึกษา และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทั้งปวง และให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาตลอดมาเหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นพลังใจในยามที่เหนื่อยล้าและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณค่าและคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณบิดา มารดา และคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอจงได้รับส่วนแห่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

อนุพงษ์ สมศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ	12
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	16
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
กรอบแนวคิดการวิจัย	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ใน อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2.....	50
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการศึกษาการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา.....	58
บทที่ 5 บทสรุป.....	67
สรุปผล.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	79
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	80
ภาคผนวก ค ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อ การวิจัย (Item Congruence Index: IOC)	83
ภาคผนวก ง รายงานหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอเวียงป่าเป้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน	88
ภาคผนวก จ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out).....	98

ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย..... 100

ประวัติผู้วิจัย 107

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัด สพป.เชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ปีการศึกษา 2563.....	37
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	43
ตาราง 3 แสดงจำนวนคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม	50
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ.....	51
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต.....	52
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	53
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	54
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการรายงานทางการเงินและ ผลการดำเนินงาน.....	55

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารสินทรัพย์ 56

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 2 ด้านการตรวจสอบภายใน.....57

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน.....58

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณ แบบ
มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 60

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา 61

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....62

ตาราง 16 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนก
ตามขนาดของสถานศึกษา 64

ตาราง 17 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหารงบประมาณ
แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา 65

ตาราง 18 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's) ของการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุม
งบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของ
สถานศึกษา.....66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กระบวนการงบประมาณมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน.....	19
ภาพ 2 ขั้นตอนการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน.....	27
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	41

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในลักษณะเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมาตรา 10 วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ประกอบกับ มาตรา 14 บัญญัติว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณีดังต่อไปนี้ 1) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถ ในการอบรมเลี้ยงดูบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ 2) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด 3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่าย การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด ตามอ้างอิงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้จัดทำขึ้นเพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางของการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และได้มีการยึดตามเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) เช่น คุณภาพของคนช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมโดยนำยุทธศาสตร์ชาติ มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ๑-๑)

จากแนวทางดังกล่าวส่งผลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญภายใต้การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานตามโครงการกระจายอำนาจ เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพจำเป็นต้องใช้ระบบการจัดสรรงบประมาณใหม่เป็นกลไกเครื่องมือสำคัญที่จะกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีหลักการจัดสรรงบประมาณที่ดี คือ หลักความเป็นธรรม (Equality) เป็นการจัดสรรงบประมาณในจำนวนที่เท่ากันให้กับผู้เรียนที่มีลักษณะความต้องการจำเป็นแบบเดียวกันความเสมอภาคเพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันตามหลักความเสมอภาคเป็นการจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณาจากความแตกต่างในลักษณะของโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีคุณลักษณะเหมือนกันควรจะได้รับงบประมาณเท่าเทียมกัน ส่วนโรงเรียนที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันเนื่องจากขนาดและที่ตั้งของโรงเรียนควรจะได้รับงบประมาณที่แตกต่างกันหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) หลักความพอเพียง (Adequacy) กระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการจัดสรรงบประมาณไปสู่โรงเรียนโดยตรงตามโครงสร้างการกระจายอำนาจหลักเสรีภาพในการเลือก (Freedoms of choice) เป็นการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปแก่ผู้เรียน หลักการปฏิบัติได้จริง (Practicality) การนำระบบรูปแบบและวิธีการจัดสรรงบประมาณมาใช้จะต้องไม่ยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจง่ายมีความยืดหยุ่นคล่องตัวแต่ต้องโปร่งใสรับผิดชอบตรวจสอบได้และบรรลุเป้าหมายที่ต้องการการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 22)

นอกจากนี้ มาตรา 44 วรรค 1 และมาตรา 45 วรรค 1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สถานศึกษาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษามีอิสระคล่องตัว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 11) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แบ่งภารกิจออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32) ในการบริหารงบประมาณจะต้องดำเนินการบริหารระบบงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting-PBB) เป็นการจัดสรรงบประมาณแบบมีเงื่อนไขก็คือสำนักงานงบประมาณจะให้สิทธิทางการเงินกับหน่วยงาน เมื่อหน่วยงานมีหลักประกันได้ว่าสามารถนำงบประมาณไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งได้แก่ การดำเนินการเพื่อให้ผ่านมาตรฐานทางการเงิน 7 Hurdles ได้แก่ การวางแผนงบประมาณ (budget planning) การคำนวณต้นทุนผลผลิต (output costing) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (procurement management) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (financial management and budget control) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

(financial and performance reporting) การบริหารสินทรัพย์ (asset management) การตรวจสอบภายใน (internal audit) (กรมสามัญศึกษา, 2545, หน้า 4)

กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานงบประมาณหน่วยงานภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดข้อตกลงร่วมกัน เพื่อดำเนินงานตามระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจขององค์กร เป้าหมายและวัตถุประสงค์มีการ ประเมินผลสำเร็จอย่างสม่ำเสมอโดยเชื่อมโยงกับข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตผลลัพธ์เข้ากับเป้าหมายของนโยบายและวัตถุประสงค์โดยให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างส่วนราชการกับสำนักงานงบประมาณเพิ่มความรวดเร็วในการบริหารงบประมาณให้แก่ส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (สำนักงานงบประมาณ, 2546, หน้า 41) และตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 เป็นต้นมาได้ปรับระบบงบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting Management : SPBB) ก็เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและมีความเป็นธรรม ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจึงเป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจขององค์กร เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการ อย่างเป็นระบบ มีการติดตามและประเมินผลเพื่อวัดผลสำเร็จของงานโดยการเชื่อมโยงการบริหาร จัดการทรัพยากรการเงินและพัสดุที่สะท้อนให้เห็นผลสำเร็จของงานต่าง ๆ ภายใต้ระบบการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 5-6)

ทั้งนี้การบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ที่ไม่สามารถปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจขององค์กร พบในแต่ละประเด็นดังนี้ สภาพการณ์ปัจจุบันจำนวนผู้เรียนในเขตบริการลดลงส่งผลให้มีโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้นและการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กยังทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดปัจจัยในหลาย ๆ ด้าน ทั้งบุคลากรงบประมาณ ทำให้โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่พร้อมจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ นักเรียนในพื้นที่บางสวนเป็นเด็กต่างดาวมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาของผู้เรียนยังไม่ดีพอ พบว่า ผลการทดสอบความสามารถด้านภาษาในการทดสอบความสามารถพื้นฐานผู้เรียนระดับชาติ (NT) ระดับชั้น ป.3 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายและมีผลการทดสอบสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้น ม.3 ลดลงจากปการศึกษาที่ผ่านมา บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาเรื่องใด ๆ มีการนำผลการพัฒนาไปใช้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

ขาดแคลนบุคลากร บุคลากรโยกย้ายบ่อย ขาดความต่อเนื่องของงาน การจัดสรรงบประมาณที่ได้รับล่าช้าและไม่ต่อเนื่อง มีความยุ่งยากในการจัดหาวัสดุและครุภัณฑ์ไม่ได้ตามความต้องการ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2, 2563, หน้า 37-38)

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญมาก ในการรับผิดชอบตั้งแต่ขั้นวางแผน ขั้นบริหารงบประมาณ และขั้นรายงานผล โดยมุ่งเน้นความสำเร็จของงานและมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ซึ่งแน่นอนเมื่อมีการปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติปัญหาย่อมเกิดขึ้นเป็นธรรมดาที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะความพร้อมความตื่นตัวของผู้บริหารโรงเรียนและครูในแต่ละแห่งย่อมมีไม่เท่ากัน ปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance based budgeting) ย่อมเกิดขึ้นและเป็นปัญหาทุกหน่วยงานซึ่งแต่เดิมโรงเรียนได้บริหารงบประมาณแบบแผนงาน/โครงการ (Planning programming budgeting system) นำเอามาวางแผนระยะยาว เพื่อใช้ในการกำหนดวงเงินงบประมาณ การวางแผนจะเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลและภาพการดำเนินงานในอนาคต การทำแผนงานแยกตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ฯลฯ ซึ่งงบประมาณแบบแผนงาน/โครงการ (Planning programming budgeting system) จะจำแนกแผนงานเป็น แผนงานหลัก แผนงานรองโครงการหลัก โครงการรอง กิจกรรมและจำแนกงบประมาณตามแผนงานโครงสร้างจะต้องกำหนดและวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโครงการ ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นของโครงการโดยต้องวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ เพื่อเลือกวิถีทางที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยหน่วยงานต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการงบประมาณแบบระบบบริหารงบประมาณแบบแผนงาน/โครงการจะเน้นการวิเคราะห์ซึ่งมีเทคนิคการวิเคราะห์ต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 26) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งเพราะงบประมาณเป็นหัวใจในการขับเคลื่อนการทำงานของทุกหน่วยงานหรือทุกองค์กรที่จะต้องนำงบประมาณไปใช้ในการบริหารงานด้านอื่น ๆ หากโรงเรียนใช้กลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้านคือ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ (budget planning) 2) ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต (output costing) 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (procurement management) 4) ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (financial management and budget control) 5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (financial and performance reporting) 6) ด้านการ

บริหารสินทรัพย์ (asset management) 7.ด้านการตรวจสอบภายใน (internal audit) ส่งผลให้สถานศึกษานั้นมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน กำหนดนโยบาย การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ผลการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จะอยู่ในระดับใด
2. ผลการการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา จะมีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 51 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน ครูผู้สอน จำนวน 655 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 706 คน (กลุ่มสารสนเทศ สนพ.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564, สืบออนไลน์)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาจากการศึกษาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยใช้แนวคิดการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการด้านการเงิน 7 ด้าน ประกอบด้วย 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 63-66)

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ

2.2 ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต

2.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

2.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

2.5 ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน

2.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์

2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.1.1 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.1.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.1.2 ระหว่าง 5-10 ปี

3.1.1.3 ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา

3.1.2.1 ขนาดเล็ก

3.1.2.2 ขนาดกลาง

3.1.2.3 ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม คือ การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการ
จัดการทางการเงิน 7 ด้าน ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ

3.2.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

3.2.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

3.2.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

3.2.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

3.2.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์

3.2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 2 จำนวน 51 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การบริหารงบประมาณ** หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การจัดสรรเงินงบประมาณที่ได้จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินที่ทางรัฐจัดให้หรือเป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก องค์กรเอกชนหรือการบริจาคจากแหล่งอื่น ๆ สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการและมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณโดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมมีการเชื่อมโยงให้เห็นผลงานที่เกิดขึ้นนั้นมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรจากรัฐ อย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการติดตาม และประเมินผลสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงาน ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการงบประมาณที่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาบทบาทบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ชัดเจน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนด โครงสร้าง วัสดุทัศนัย พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น จัดทำแผนงาน/โครงการ กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การวางแผนบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณ

2.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต หมายถึง การดำเนินงานในการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต จัดทำระบบฐานข้อมูลวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิตและรายงานข้อมูลต้นทุน

2.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการในเวลาที่รวดเร็ว และราคาที่เหมาะสม วางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติ การจัดการความปลอดภัยในการเก็บรักษาหลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง มีการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนด โปร่งใส ตรวจสอบได้

2.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณ ควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ของทางราชการ วางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิตผลลัพธ์ วิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน การจัดระบบการเงินให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

2.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง การนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดงฐานะและผลการเงิน การรายงานผลการดำเนินงาน ติดตามผล

งบประมาณและการประเมินผลแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน มีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

2.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์ หมายถึง การดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ให้เป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน กฎหมายที่เกี่ยวข้องและตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์

2.7 ด้านการตรวจสอบภายใน หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น และช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์

3. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

4. **ครูผู้สอน** หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2

5. **ประสบการณ์การทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาของครูผู้สอนนับตั้งแต่วันบรรจุเป็นข้าราชการครู หรือวันที่เริ่มปฏิบัติงานในสถานศึกษาถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น 3 ช่วง คือ น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

6. **ขนาดของสถานศึกษา** หมายถึง การแบ่งขนาดสถานศึกษาโดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

7. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2** หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ใน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สรวย อำเภอป่าแดด อำเภอพาน อำเภอแม่ลาว และอำเภอเวียงป่าเป้า รวมทั้งสิ้น จำนวน 51 แห่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ประโยชน์ในด้านวิชาการ

1.1 ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

1.2. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน และขนาดของสถานศึกษา

2. ประโยชน์ในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน กำหนดนโยบาย การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ
  - 1.1 ความหมายของการบริหารงานงบประมาณ
  - 1.2 ความหมายของงบประมาณ
  - 1.3 ความสำคัญของงบประมาณ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
  - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
  - 2.2 ลักษณะของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
  - 2.3 ขอบข่ายการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
    - 2.3.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ
    - 2.3.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต
    - 2.3.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
    - 2.3.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
    - 2.3.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
    - 2.3.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์
    - 2.3.7 ด้านการตรวจสอบภายใน
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในยุคปัจจุบันเน้นการบริหารให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานได้มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียนรวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน การบริหารงบประมาณจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการจัดการศึกษาทั้งระบบ ดังนั้น การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีประสิทธิผลและเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้คุณภาพการศึกษา รวมทั้งการติดตามประเมินผลก็เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารงานงบประมาณ

คำว่า การบริหารงบประมาณ มีความหมายแตกต่างกันไปตามเวลา ตามสถานการณ์ และลักษณะการให้ความหมายของนักวิชาการ ซึ่งมีมุมมองที่แตกต่างกันออกไปซึ่งมีความหมายได้หลากหลายดังนี้

Eric Kohler (1956, p. 70) กล่าวถึงความหมายของงบประมาณโดยทั่วไป หมายถึง แผนการคลังที่จะนำมาใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงาน และจะต้องมีการประมาณต้นทุนอนาคต เป็นระบบเพื่อต้องการให้การใช้กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอื่นๆ ให้เกิดอรรถประโยชน์

Wildavsky (1964, p. 161) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับงบประมาณว่า งบประมาณเป็นเอกสารประกอบด้วยถ้อยคำและสถิติตัวเลขซึ่งแสดงถึงการใช้จ่ายสำหรับแต่ละรายการและเป้าประสงค์ต่าง ๆ ข้อความจะพรรณนาถึงรายการค่าใช้จ่าย เช่น เงินเดือน ครุภัณฑ์ ค่าใช้สอยหรือเป้าประสงค์ เช่น การเศรษฐกิจ การศึกษา

สายบัว กล้วยดี (2556, หน้า 16) ให้ความหมายของการบริหารงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน งานและโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ หลังจากงบประมาณได้รับการอนุมัติแล้ว กิจการก็จะแจกจ่ายงบประมาณที่ได้รับอนุมัติไปยังหัวหน้าหน่วยงานทุกหน่วยงานเพื่อนำไปปฏิบัติในส่วนที่ตนรับผิดชอบ

บุญยวีร์ พัฒนธนกิตติโชค (2559, หน้า 26) ให้ความหมายของการบริหารงบประมาณ หมายถึง การจัดการระบบการใช้จ่ายงบประมาณให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ อีกทั้งยังต้องแสวงหาแหล่งเงินทุน การจัดสรรเงินทุนและตัดสินใจในนโยบายการเงินอย่างมีเหตุผลและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการและองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560, หน้า 34) ให้ความหมายของการบริหารงบประมาณ หมายถึง กิจกรรมที่ผู้บริหารและหน่วยงาน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินการอย่างมีระบบในการใช้จ่ายเงินหรือก่องหน้ผูกพันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนและการควบคุมทางการเงิน การจัดสรรเงินงบประมาณที่ได้จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินที่ทางรัฐจัดให้หรือเป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก องค์การเอกชนหรือการบริจาคจากแหล่งอื่น ๆ สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการและมีการดำเนินการอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ความหมายของงบประมาณ

วรกาญจน์ สุขสดเขียว (2556, หน้า 40) ให้ความหมายของงบประมาณว่า งบประมาณเป็นแผนการขององค์การที่กำหนดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การต้อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับ 1) การเงินโดยเฉพาะ 2) เป็นการวางแผนล่วงหน้าสำหรับการใช้จ่ายเงิน 3) การบอกให้ทราบว่าจะเป็นการวางแผนใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนเท่าใด 4) การกำหนดเวลาจะใช้จ่ายเงินเมื่อไร 5) การใช้ทราบว่าจะใช้จ่ายเงินเพื่ออะไร 6) การอ้างอิงถึงองค์การซึ่งเป็นเจ้าของ งบประมาณนั้น

ชุบรี ม่วงกุ่ม (2558, หน้า 14) ให้ความหมายว่าการดำเนินงาน การของงบประมาณ ตามแผนที่วางไว้ในด้านใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ทั้งผลผลิต และผลลัพธ์ รวมถึงการกระประมาณการบริหารกิจการขององค์กรและค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ ถูกต้องตามระเบียบ ทันเวลาและเพื่อประโยชน์สูงสุด

สุพจน์ นันทะเทศ (2558, หน้า 20) ให้ความหมายงบประมาณว่าแผนการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลในการดำเนินงานบริหารประเทศ โดยการจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีและควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงิน ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนโดยรอบคอบและรัดกุม

สรุปได้ว่า งบประมาณ หมายถึง แผนการเงินหรือประมาณการ รายรับ-รายจ่ายล่วงหน้า การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งแสดงในรูปตัวเงิน มีระยะเวลาที่กำหนดที่แน่นอนโดยแสดงกิจกรรมหรือโครงการที่จะปฏิบัติ ซึ่งแผนนี้จะรวมถึง

การกะประมาณ บริการ กิจกรรมโครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผน

3. ความสำคัญของงบประมาณ

Glenn A Welsch (1957, pp. 12-13) กล่าวว่า งบประมาณมีความสำคัญต่อสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมตามขอบข่ายของงานนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สถานศึกษาก็จะได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการงบประมาณ

- 3.1 นำไปส่งการพิจารณานโยบายพื้นฐานขององค์กรล่วงหน้าได้
- 3.2 ชี้ให้เห็นความเหมาะสมและความถูกต้องของระบบการทำงาน การมอบหมาย ความรับผิดชอบและหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ เพื่อบรรลุจุดหมายขององค์กร
- 3.3 ชี้ถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารขององค์กรทุกระดับต้องมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ และกำหนดเป้าหมายขององค์กร
- 3.4 ทำให้ผู้บริหารหน่วยงานย่อย ดำเนินงานในลักษณะที่สอดคล้องกันและเอื้อให้องค์กรและหน่วยงานย่อยอื่น ๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 3.5 ทำให้มีการวิเคราะห์และกำหนดค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่จะได้รับได้อย่างชัดเจน
- 3.6 ทำให้มีการรวบรวมและเก็บรักษารายละเอียดของการปฏิบัติงานขององค์กร ทุกลักษณะที่ทำมาแล้วในอดีต
- 3.7 ทำให้ผู้บริหารเลือกสรรวิธีการบรรลุเป้าหมายและนโยบายที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด หรือมีประสิทธิภาพสูงสุด
- 3.8 ทำให้ผู้บริหารพิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจ
- 3.9 จัดความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรเกี่ยวกับความปรารถนาที่แท้จริงขององค์กร
- 3.10 แสดงให้เห็นความมีประสิทธิภาพหรือการขาดประสิทธิภาพขององค์กร
- 3.11 ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างผู้บริหารทั้งหลายที่มีส่วนบริหารองค์กรนั้นๆ
- 3.12 ทำให้ผู้บริหารสำรวจสถานการณ์แวดล้อมเพื่อการวางแผน
- 3.13 ทำให้ผู้บริหารประเมินผลงานของตนเองเป็นระยะ ๆ
- 3.14 ชี้ให้เห็นอัตราความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์กร

สุคนธา จันทร์เขียว (2553, หน้า 6) งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารหน่วยงานสามารถนำเอางบประมาณมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงานให้เจริญก้าวหน้ามีความสำคัญและประโยชน์ของงบประมาณ มีดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงาน ตามแผนงานและกำลังเงิน ที่มีอยู่โดยให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้เพื่อป้องกันการรั่วไหล และการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของหน่วยงานลดลง

2. ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหน่วยงาน ถ้าหน่วยงานจัดงบประมาณการใช้จ่ายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จะสามารถพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงานและสังคมโดยหน่วยงานต้องพยายามใช้จ่ายและจัดสรรงบประมาณให้เกิดประสิทธิผลไปสู่โครงการที่จำเป็นโครงการลงทุนเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าของหน่วยงาน

3. เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากทรัพยากรหรืองบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรหรือใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วยเพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด

4. เป็นเครื่องมือกระจายทรัพยากร และเงินงบประมาณที่เป็นธรรมงบประมาณสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรมไปสู่จุดที่มีความจำเป็นและทั่วถึงที่จะทำให้หน่วยงานนั้นสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์งานและผลงานของหน่วยงาน เนื่องจากงบประมาณเป็นที่รวมทั้งหมดของแผนงานและงานที่จะดำเนินการในแต่ละปีพร้อมทั้งผลที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นหน่วยงานสามารถใช้งบประมาณหรือเอกสารงบประมาณที่แสดงถึงงานต่าง ๆ ที่ทำเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

ซูบรี ม่วงกุ่ม (2558, หน้า 16) ให้ความสำคัญของการบริหารงานงบประมาณ เป็นเครื่องมือในการบริหารโรงเรียนครอบคลุมกลุ่มงานทั้งหมด ทั้งงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคลกลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไปผู้บริหารต้องบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพภายใต้ความโปร่งใส จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดโดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด ใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

บุญยวีร์ พัฒน์ธนกิตติโชค (2559, หน้า 29) ให้ความสำคัญของการบริหารงานงบประมาณ ในการบริหารโรงเรียนให้ไปสู่ความสำเร็จ โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า งบประมาณใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงานตามแผนงานใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหน่วยงานเป็นเครื่องมือที่ใช้ควบคุมเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือที่กระจายทรัพยากรและเงินงบประมาณที่เป็นธรรม เป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์งานและผลงานของหน่วยงาน เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานเนื่องจากงบประมาณเป็นที่รวมทั้งหมดของแผนงานและงานที่จะดำเนินการ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

1. ความหมายและความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 37) ให้ความหมาย งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานว่า คือ การบริหารงบประมาณที่เชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรที่ใช้กับผลงานที่เกิดขึ้น การบริหารงบประมาณให้อิสระแก่ผู้บริหารในการบริหารจัดการ และรับผิดชอบต่อความสำเร็จของผลงานที่เกิดขึ้น คือ ผลผลิตเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรม ผลลัพธ์เป็นผลที่เกิดจากการนำผลผลิตที่ใช้ประโยชน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 46) ได้กล่าวถึง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานว่า เป็นการบริหารงบประมาณที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างงบประมาณซึ่งเป็นทรัพยากรที่ใช้ไปกับนักเรียนเป็นยผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข การบริหารจัดการจากความร่วมมือมือมือของครูอาจารย์และบุคลากรภายในโรงเรียน ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผิดชอบให้บรรลุตามนโยบายที่เป็นเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จิตรวี ซื่อสัตย์ (2559, หน้า 14) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการบริหารจัดการงบประมาณที่โรงเรียนได้รับการจัดสรรจากรัฐ โดยคำนึงถึงผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการดำเนินกิจกรรมอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยต้องมีการร่วมมือกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและบุคลากรภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จให้ชัดเจน สอดคล้องตามนโยบายการเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560, หน้า 12) ได้ให้ความหมาย ของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานว่าเป็นการบริหารจัดการงบประมาณที่โรงเรียนได้รับการจัดสรรจากรัฐโดยคำนึงถึงผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการดำเนินกิจกรรมอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบ

ได้ทั้งนี้ต้องมีการร่วมมือกันระหว่าง บุคลากรภายในโรงเรียนและบุคลากรภายนอกได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์หรือแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จให้ชัดเจนสอดคล้องตามนโยบายและเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ศุภรฤดี มีสมพร (2560, หน้า 18) ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการ จัดทำงบประมาณโดยคำนึงถึงงานเป็นตัวตั้งหน่วยปฏิบัติจะต้องเชื่อมโยงให้เห็นว่าผลงานที่เกิดขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับงบประมาณที่ขอตั้งและหน่วยงานจะเป็นผู้รับผิดชอบ ผลงานที่เกิดขึ้นดั่งนั้น บทบาทที่สำคัญของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรที่เป็นบุคคลและงบประมาณให้เกิดประสิทธิผลตามที่ได้ กำหนดเจตนารมณ์ไว้และมีความสอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายในระดับชาติ

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน หมายถึง การดำเนินงาน เกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณโดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม มีการเชื่อมโยงให้เห็นผลงานที่เกิดขึ้นนั้นมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับ จัดสรรจากรัฐ อย่างคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการติดตาม และประเมินผลสม่ำเสมอ เพื่อ วัดผลสำเร็จของงาน ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการงบประมาณที่จะสะท้อนให้เห็น ถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา

2. ลักษณะของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

เพื่อให้เห็นภาพลักษณะของการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีความชัดเจน ยิ่งขึ้นและได้มีการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบเดิมกับการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงาน ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 46) ได้เปรียบเทียบการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานกับการบริหารงบประมาณแบบเดิมโดยพิจารณาใน 8 ประเด็น คือ จุดเน้น การวางแผนการจัดทำงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ระบบบัญชีการควบคุมการพัสดุและการรายงานผล

การพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนในการพัฒนา การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายจะต้องมีการสร้าง ความรู้ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องให้แก่ครูอาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาที่ยั่งยืนและขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย จึงเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการนำไปปฏิบัติในการบริหารจัดการตามมาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การวางแผนงบประมาณ (Budget Planning) จะต้องมีการวางกลยุทธ์ และการวางแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางมีข้อมูลครบถ้วนจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรม

ด้านที่ 2 การคำนวณต้นทุนการผลิต (Output Costing) เน้นผลผลิตและต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตจะต้องกระจายต้นทุนทางตรงและทางอ้อมลงสู่แต่ละผลผลิต

ด้านที่ 3 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management) โดยจัดระบบ และขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพรัดกุมและโปร่งใส

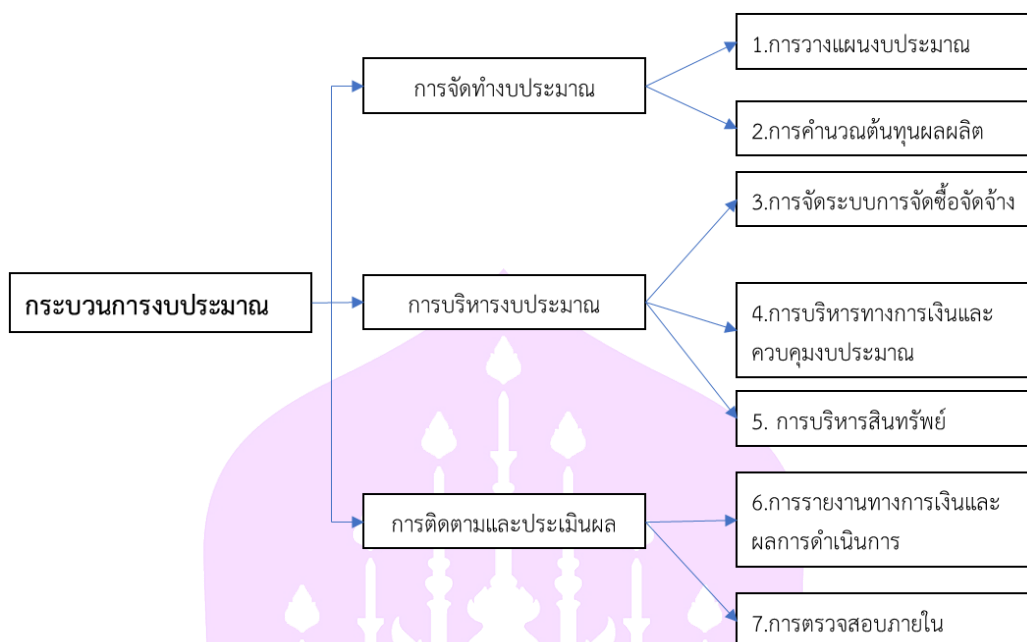
ด้านที่ 4 การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Financial and Performance Budget Control) โดยจะต้องมีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณการกำหนดความรับผิดชอบเรื่องบัญชีและการเงิน

ด้านที่ 5 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting) เพื่อความโปร่งใสประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้งบประมาณ

ด้านที่ 6 การบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) เพื่อใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าสูงสุดมีการลงทะเบียนสินทรัพย์ให้ครบถ้วนมีการตรวจสอบข้อมูลและสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ

ด้านที่ 7 การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) เพื่อควบคุมการใช้งบประมาณ และปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการตรวจสอบมีความเป็นอิสระ

ในการดำเนินการตามการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายซึ่งเป็นการบริหารงานแบบกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการดำเนินการตามแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานภายใต้กระบวนการงบประมาณ 3 ขั้นตอน ซึ่งจะเชื่อมโยงกับ มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 63-66) ดังนี้

ภาพ 1 กระบวนการงบประมาณมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2555

3. ขอบข่ายการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 63-66) คือ

- 3.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ
- 3.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต
- 3.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
- 3.4 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- 3.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- 3.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์
- 3.7 ด้านการตรวจสอบภายใน

โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ (Budget Planning)

การวางแผนงบประมาณ (budget planning) ซึ่งเป็นมาตรฐานการจัดการงบ

ประมาณและการเงินด้านที่ 1 เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณ ได้มีผู้เกี่ยวข้องให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2550, หน้า 113) ให้รายละเอียดต่อว่าการวางแผนงบประมาณเริ่มต้นจากการวางแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานอันประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ผลผลิต กลยุทธ์โครงสร้างและแผนงาน และตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผลงาน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแผนกลยุทธ์มาจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงงบประมาณที่ใช้ในอนาคต การจัดทำงบประมาณของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนนั้น ส่วนราชการจำเป็นต้องดำเนินการในสิ่งที่เป็นพันธกิจหลักของหน่วยงานเพื่อสนองตอบต่อเป้าหมายขององค์กรและเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นต้องดำเนินการเป็นสิ่งแรกก็คือการจัดทำกลยุทธ์เพื่อนำกลยุทธ์ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้จะต้องบอกได้ว่าผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินงานนั้นคืออะไร จะใช้สิ่งใดเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานกลยุทธ์ที่ได้จากการดำเนินการ แผนกลยุทธ์ดังกล่าวจะต้องนำมาสู่แผนการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน พร้อมจัดทำงบประมาณใช้จ่ายในแต่ละแผนงานหรือโครงการตามประเภทค่าใช้จ่ายที่กำหนด และครอบคลุมแหล่งเงินงบประมาณรวมถึงการประมาณการค่าใช้จ่ายล่วงหน้าสำหรับการดำเนินงานอีก 3 ปีงบประมาณเพื่อเป็นการประกันได้ว่าหากสถานการณ์ไม่มี การเปลี่ยนแปลงหน่วยงานจะสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ณัฐพงศ์ รัตนรังสี (2559, หน้า 15) การวางแผนงบประมาณ เป็นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนเหตุการณ์

จิตรวี ชื่อสัตย์ (2559, หน้า 16) การวางแผนงบประมาณเริ่มต้นจากการทำแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ผลผลิต กลยุทธ์โครงสร้างแผนงาน และตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ของผลงานข้อมูลที่ได้จากแผนกลยุทธ์ นำมาจัดทำกรอบงบประมาณล่วงหน้าระยะปานกลาง 3-4 ปี (Medium Term Expenditure Framework) ซึ่งจะเป็นการบ่งบอกถึงงบประมาณที่ใช้ในอนาคต การวางแผนงบประมาณมีประสิทธิภาพได้ตามมาตรฐานหรือไม่นั้น พิจารณาได้จาก

1. ข้อมูลงบประมาณที่ครอบคลุม
2. แผนงบประมาณระยะปานกลาง
3. การจัดสรรงบประมาณมีความเหมาะสม

4. มีการจัดทำงบประมาณมุ่งเน้นผลงาน
5. การจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรม
6. ข้อมูลที่ใช้ในการควบคุมมีความเพียงพอ
7. มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน
8. ความรับผิดชอบในการจัดสรรงบประมาณ
- 9 การบริหารจัดการเชิงรุก

การวางแผนงบประมาณ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ การวางแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาใน 2 ระดับ คือ แผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนปฏิบัติ ราชการประจำปี ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ผลผลิต กลยุทธ์ โครงสร้าง แผนงาน/โครงการกิจกรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จที่เกี่ยวข้องของงบประมาณ โดยแผนงบประมาณมีความเชื่อมโยงกันจากแผนงบประมาณ โครงการ กิจกรรม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และกิจกรรมของสถานศึกษาในสังกัด

ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560, หน้า 25) การวางแผนกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กันโดยตรงกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานและระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเดียวกัน คือ การพัฒนาผู้เรียน

จารุวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 43) การวางแผนงบประมาณเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างครบวงจรโดยมี การกำหนดเป้าหมาย การทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถวัดและประเมินผลการทำงานได้โดยมีผู้มีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกกรมในการจัดทำแผน มีการกำหนดภารกิจและผลผลิต ผลลัพธ์ การปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ

สรุปได้ว่า การวางแผนงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาทบทวนบทบาท ภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ชัดเจน วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนด โครงสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น จัดทำแผนงาน/โครงการ กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การวางแผนบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายและมีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณ

2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต (Output Specification and Costing)

กรมสามัญศึกษา (2545, หน้า 7) ให้ความหมาย ไว้ว่า ต้นทุน (cost) หมายถึง ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า(inputs) ได้แก่ค่าใช้จ่ายทั้งหมด (expenses) ที่ใช้กระบวนการ

(process) ประกอบกิจกรรมเพื่อก่อให้เกิดผลผลิต (outputs) ส่วนความหมายของคำว่า ผลผลิต (output) เป็นสิ่งที่มีคุณลักษณะตามที่กำหนด ซึ่งเกิดจากการนำทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้าผ่านกระบวนการหรือกิจกรรมตามขั้นตอนเป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2546, หน้า 30) กล่าวว่า ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานตามการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ให้ความสำคัญกับผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินงานของหน่วยงาน เชื่อมโยงกับ งบประมาณที่ได้รับ ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องกับ 1) การพิจารณาทางเลือกในการจัดการผลผลิต 2) การประหยัดเงินที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงผลผลิตกระบวนการผลิต หรือการไม่เนิ่นการ 3) การคำนวณเงินที่ต้องใช้ในการจัดทำโครงการใหม่ 4) การคิดราคาของผลผลิตเพื่อการคำนวณ ผลตอบแทนจากการลงทุน 5) การคิดต้นทุนของโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการวิเคราะห์งบประมาณ และการจัดสรรรายจ่ายหรือรายจ่ายอื่น ๆ ให้กับผลผลิตโครงการหรือผลลัพธ์

ดารัตน์บริพัตรกุล (2554, หน้า 20) อธิบายว่ามาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน เป็นเงื่อนไขสำคัญที่สำนักงานงบประมาณกำหนดให้ส่วนราชการนำไปดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับ ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based budgeting) เพื่อเป็นหลักประกันว่า 44 ส่วนราชการจะสามารถนำงบประมาณที่ได้รับไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ขั้นตอนสำคัญหนึ่งในการจัดทำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน คือการคำนวณต้นทุนผลผลิต โดยต้นทุนผลผลิตถือว่า เป็นข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นต้องใช้ประกอบการดำเนินงานในเรื่องดังต่อไปนี้ได้แก่การประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า ระยะปานกลาง (MTEF) เพื่อขอจัดตั้งงบประมาณ การรายงานทางการเงินและการดำเนินงาน การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การดำเนินงาน การตรวจสอบภายใน การกำหนดมาตรฐานต้นทุนผลผลิต การจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม เป็นต้น

สำนักงานงบประมาณ (2555, หน้า 19) กล่าวว่าในขนาดการคำนวณต้นทุนผลผลิตจะมีการเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตระหว่างหน่วยงาน (Benchmarking) เพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุง ประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานและนำมากำหนดต้นทุนเป้าหมาย (Target costing) ที่รัฐ จะซื้อบริการจากหน่วยงาน โดยต้นทุนดังกล่าวอาจต่ำกว่า ต้นทุนที่หน่วยงานใช้ดำเนินการในปัจจุบัน โดยหากหลักการนี้จะทำให้หน่วยงานมีการปรับปรุง ประสิทธิภาพในการดำเนินงานภายในและกระบวนการผลิตต้องมีการลดต้นทุนตลอดเวลา

ณัฐพงศ์ รัตนรังสี (2559, หน้า 16) การคำนวณต้นทุนกิจกรรม เป็นการคิดคำนวณต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อทำกิจกรรมตามงาน/

โครงการที่วางไว้ หรือการให้บริการอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

จากรูวรรณ มาแต่ม (2561, หน้า 45) การคำนวณต้นทุนกิจกรรมเป็น 1 ในมาตรฐานการจัดการทางการเงินที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อรองรับงบประมาณ โดยเป็นกระบวนการวางแผนงบประมาณที่คำนึงถึงต้นทุนทรัพยากร ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการประกอบกิจกรรมให้เกิดผลผลิตที่มีคุณลักษณะตามที่กำหนดเพื่อเป็นหลักประกันว่าสถานศึกษาจะสามารถนำงบประมาณที่ได้รับ ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

สรุปได้ว่า การคำนวณต้นทุนผลผลิต หมายถึง การดำเนินงานในการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต จัดทำระบบฐานข้อมูลวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิตและรายงานข้อมูลต้นทุน

3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management)

การจัดซื้อจัดจ้างถือว่ามีมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อสถานศึกษา เพราะเป็นการบริหารพัสดุ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและมีผลต่อต้นทุนการผลิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2542, หน้า 14) ได้เพิ่มเติมในหลักปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างไว้ว่าหน่วยงานต้องมีพันธกิจที่ชัดเจน เน้นความประเพณีที่มีจริยธรรม มีการทำสัญญาที่ปลอดภัย และมีข้อมูลที่ถูกต้อง และทันต่อเวลา เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร

สำนักงานงบประมาณ (2555) ให้รายละเอียดไว้ว่ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่เกิดการประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน และจะมีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนของการผลิต กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ดีต้องมีความโปร่งใส ยุติธรรมและตรวจสอบได้ จะช่วยลดการสูญเสียเงินงบประมาณ ดังนั้นส่วนราชการจะต้องจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี มีแผนในการจัดซื้อจัดจ้างที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อจัดจ้างพัสดุชนิดไหนจำนวนเท่าไรในเวลาใด และจะจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ, 2560 หลักการจัดซื้อจัดจ้าง (มาตรา 8) เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังนี้

1. คุ้มค่า: ต้องมีคุณภาพ ราคาเหมาะสม และมีแผนบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน
2. โปร่งใส: ต้องกระทำอย่างเปิดเผย แข่งขันอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

มีระยะเวลาเหมาะสมต่อการยื่นข้อเสนอมิมีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และเปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอน

3. มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล: ต้องมีการวางแผนจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้า
4. ตรวจสอบได้

ณัฐพงศ์ รัตนรังสี (2559, หน้า 13-23) และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่เกิดการประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินและจะมีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนของการผลิตกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ดีโปร่งใสยุติธรรมและตรวจสอบได้จะช่วยลดการสูญเสียงบประมาณ ดังนั้น ส่วนราชการจะต้องจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่ดีมีแผนในการจัดซื้อจัดจ้างที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อหรือจ้างทำพัสดุชนิดไหน จำนวนเท่าไร ในเวลาใดและจะจัดซื้อจัดจ้างอย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลามีปริมาณคุณภาพมีราคาที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการใช้งาน

ศุภกรฤดี มีสมพร (2560, หน้า 23) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุทุกชนิดให้มีประสิทธิภาพโปร่งใสตรวจสอบได้ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการจัดซื้อจัดจ้างโดยการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการให้เป็นไปตามระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี

จารุวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 46) การจัดซื้อจัดจ้างมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เพื่อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์กร ไม่มีองค์กรใดยสามารถดำเนินการได้โดยปราศจากปัจจัยดังกล่าว ประสิทธิภาพของการดำเนินงานขึ้นอยู่กับการใช้ปัจจัยเหล่านี้ในปริมาณที่เหมาะสม คุณภาพที่เหมาะสม ในเวลาที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และมีราคาที่สมเหตุสมผล

สรุปได้ว่า การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการในเวลาที่สุดเร็ว และราคาที่เหมาะสม วางแผนการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติ การจัดควบคุมลดภัยในการเก็บรักษาหลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง มีการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนด โปร่งใส ตรวจสอบได้

4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Financial Management/Fund Control)

การบริหารงานการเงินและการควบคุมงบประมาณถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญในการประกันว่าสถานศึกษามีความคล่องตัวทางด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ไม่นำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหน่วยงานต้องมีการกำหนดรายการ

เอกสารหลักฐานที่จำเป็นต่อการบริหารและความคุมงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2542, หน้า 15-16) การควบคุมงบประมาณเป็นกลไกที่จำเป็นสำหรับการประกันว่าความคล่องตัวในด้านงบประมาณที่ส่วนราชการได้รับจากการกระจายอำนาจ และผ่อนคลายการควบคุมจากหน่วยงานกลางนั้น จะไม่นำไปสู่การกระจายงบประมาณที่ไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังนั้น ภายในส่วนราชการแต่ละระดับจะต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณรวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชีและการเงิน รายการทางบัญชี (Chart of account) จะต้องแสดงถึงรายการที่จำเป็นเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณ และคำนวณต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) สำหรับการรายงานผลการดำเนินงาน ต้องวางระบบการอนุมัติตรวจสอบเช็คยอด และการบันทึกเพื่อควบคุมการใช้จ่ายเงินและสำหรับสิ่งที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างชัดเจนของการบริหารการเงิน คือ การปรับระบบบัญชีจากระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดไปสู่ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างทำให้รัฐบาลทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรมและชัดเจน ในส่วนของระบบบัญชีมีการปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบบัญชีเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย (Accrual Basis) เป็นการบันทึกการรับรู้รายได้และรายจ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้น เข้าเป็นรายได้และรายจ่ายของหน่วยงานรวมทั้งมีการปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า การตัดจำหน่าย ค่าใช้จ่ายรอดัด ดังนั้นส่วนราชการจำเป็นจะต้องมีมาตรฐานในการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชีและการเงิน อันเป็นเงื่อนไขความสำเร็จของการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

ณัฐพงศ์ รัตนรังสิ (2559, หน้า 13-23) การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ หมายถึง การจัดการระบบการเงินขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดหากเป็นภาคเอกชนก็ คือ การทำให้เจ้าของกิจการมีความมั่งคั่ง มากที่สุดแต่ในแง่ของการบริหารภาครัฐ หมายถึง การบริหารเงินงบประมาณให้เกิดสัมฤทธิ์ผล สูงสุด

ศุภฤดี มีสมพร (2560, หน้า 23) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ หมายถึง ขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายตามประเภทของเงิน ทั้งเงินนอกงบประมาณ เงินงบประมาณและ เงินรายรับอื่น ๆ เพื่อควบคุมงบประมาณของสถานศึกษาให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพ

จารุวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 47) การบริหารงานการเงินและการควบคุมงบประมาณ เป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาต้องกำหนดราชการและโครงสร้างทางบัญชีเอกสารหลักฐานที่จำเป็น มีระบบการควบคุมการเบิกจ่ายและบริหารจัดการงบประมาณที่มี

ประสิทธิภาพ มีการกำหนดการรับผิดชอบในการบันทึกรายการทางบัญชี และการแยกความรับผิดชอบในการอนุมัติ สั่งจ่าย เบิกจ่าย และการรายงานทางการเงินมีการแยกหน้าที่ด้านบัญชี การตรวจสอบ แยกความรับผิดชอบในการดูแลด้านการลงบัญชีแยกประเภททั่วไป เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจและสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารและจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรมและชัดเจนมากขึ้น

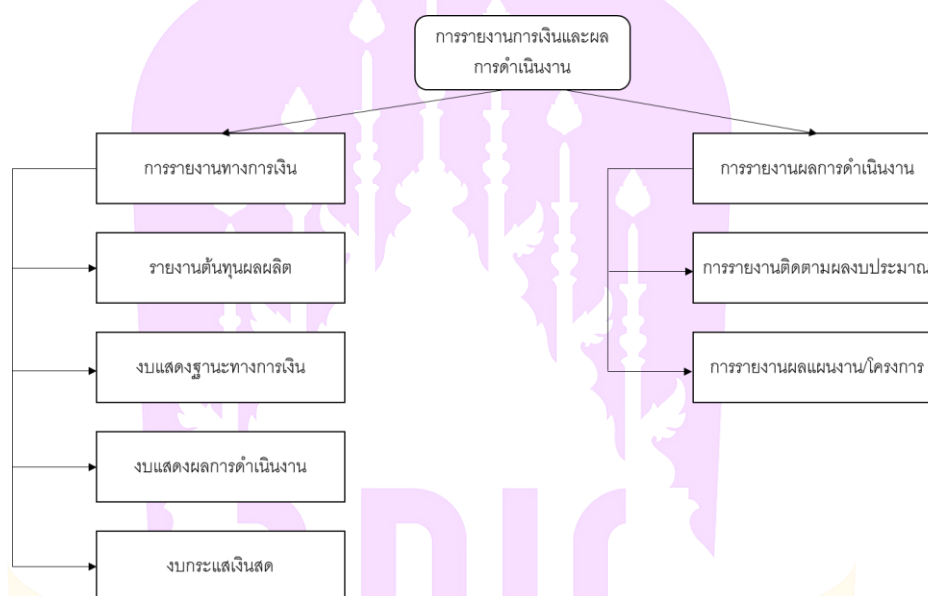
สรุปได้ว่า การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณ ควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ของทางราชการ วางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ วิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน การจัดระบบการเงินให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting)

การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (financial and performance reporting) เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องดำเนินการจัดทำและมีหลายหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 17-18) การรายงานทางการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงินและผลดำเนินงานของหน่วยงานให้แก่บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องรับทราบถึงผลการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือมีความสามารถในการบริหารการเงินให้เกิดประสิทธิผลอย่างไร ซึ่งมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ใช้รายงานทางการเงินในการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนอกจากนี้ รายงานทางการเงินยังเป็นการแสดงผลการบริหารของฝ่ายบริหารซึ่งรับผิดชอบทรัพยากร และข้อมูลทางการเงินจะช่วยให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถคาดคะเนเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตได้ว่าจะเป็นอย่างไรร สำหรับรายงานผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบผลผลิตที่แล้วเสร็จกับเป้าหมายผลผลิต และผลการดำเนินงาน ซึ่งต้องรายงานทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน การรายงานผลควรจัดทำและนำเสนอในรูปแบบของรายงานประจำปี โดยนำเสนอภาพรวมของหน่วยงานนั้นตั้งแต่การปฏิบัติตามภารกิจ ผลสำเร็จการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้ใช้รายงานสามารถประเมินผลอย่างมีเหตุผล ข้อมูลที่นำเสนอควรประกอบด้วย บทสรุปสิ่งที่ส่วนราชการได้กระทำไปแล้ว และผลกระทบจากการดำเนินงานนั้น บทสรุป โครงสร้างองค์กร ผู้บริหารและแผนภูมิองค์กรบทสรุปค่านบุคลากร รายงานผลดำเนินงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 45-47) กล่าวไว้ว่าในกระบวนการบริหารงบประมาณแผ่นดิน ขั้นตอนสำคัญในการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่การจัดทำงบประมาณการบริหารงบประมาณและขั้นตอนสุดท้ายคือ การติดตามและประเมินผล เพื่อวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานในแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ซึ่งภายใต้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนี้ ได้จัดระบบการติดตามและประเมินผลที่สำคัญไว้ 2 วิธี ได้แก่ ดังแสดงในภาพ

ภาพ 2 ขั้นตอนการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2548

ณัฐพงศ์ รัตนรังสี (2559, หน้า 13-23) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐบาลในการดำเนินงานทุกองค์กร เพราะจะแสดงถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานในแผนงาน/งาน/โครงการขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งการรายงานผลจะยิ่งมีความสำคัญขึ้นไปอีกการใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการมอบอำนาจไปให้องค์กรต่าง ๆ ดำเนินการโดยมุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ ดังนั้น การที่จะรู้ว่าผลการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ จึงอาศัยการรายงานทั้งการเงินและผลการดำเนินงานเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ

ศุภฤดี มีสมพร (2560, หน้า 23) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง การประชาสัมพันธ์งาน/โครงการที่สถานศึกษาได้ดำเนินการไปแล้วว่า ประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดมีปัญหาอุปสรรคและมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร เพื่อให้ประชาชนและผู้ที่ได้รับบริการได้รับทราบความก้าวหน้าของสถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัด กรอบและ โครงสร้างการประเมินและรายงานผลมีระยะเวลาในการตรวจสอบที่แน่นอนและ ข้อมูลที่รายงานจะต้องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณกับผลงานที่เกิดขึ้นตลอดจนการ วิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงาน

จารุวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 48) การเงินและผลการดำเนินงาน มีความสำคัญ ต่อผู้บริหารโรงเรียนที่จะสามารถใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนงาน งาน โครงการ ตลอดจนกำหนดนโยบาย หรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการ ประเมินผลสามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือ อุปสรรคต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์และการรายงานผลการดำเนินงานจะนำไปเป็นข้อมูล ประกอบการรายงานทางการเงินต่อไป

สรุปได้ว่าด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง การ นำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดงฐานะและผลการเงิน การรายงานผลการดำเนินงาน ติดตามผล งบประมาณและการประเมินผลแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงิน มีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

6. ด้านการบริหารสินทรัพย์ (Asset management)

การบริหารสินทรัพย์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานของทุกองค์กร และมี หน่วยงานและผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

ณัฐพงศ์ รัตนรังสี (2559, หน้า 13-23) การบริหารสินทรัพย์จึงเป็นการบริหาร จัดการสินทรัพย์ต่าง ๆ ขององค์กรทั้งที่เป็นเงินสดหรือสินทรัพย์อื่น ๆ ที่องค์กรมีไว้เพื่อ เปลี่ยนเป็นเงินสดอย่างมีประสิทธิภาพและมีการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่ารวมทั้ง ป้องกันมิให้สูญหายเสียหายหมด เปลืองไปโดยไร้ประโยชน์ใช้ผิดวิธีหรือการบำรุงรักษา สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีการกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนมีการดูแลการใช้งานการ ป้องกันและจัดเก็บอย่างปลอดภัยและถูกวิธีมีระเบียบและแนวปฏิบัติที่สนับสนุนให้เกิดการใช้ สินทรัพย์อย่างคุ้มค่าในทุกพื้นที่คำนึงถึงทางเลือกในการเช่าสินทรัพย์แทนการซื้อสินทรัพย์ มีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์และการทดแทนสินทรัพย์เดิม

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 60) กล่าวว่า การบริหารสินทรัพย์ของ สถานศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนเพื่อให้ทุกคนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งมีประมาทอย่างประหัตและเกิดประโยชน์สูงสุดคุ้มค่างบประมาณที่จ่ายไป

2. กำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นการแบ่งหรือมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ โดยมีความสัมพันธ์กันทุกหน่วยงาน และทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามความเหมาะสม ง่ายต่อการตรวจสอบติดตามและแก้ปัญหาซึ่งการบริหารสินทรัพย์เป็นงานของทุกคนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามความรู้ความสามารถ เช่น ฝ่ายแผนงานรวบรวมข้อมูลความต้องการตามแผนปฏิบัติการประจำปีการให้ได้อมาซึ่งสินทรัพย์ การจัดซื้อจัดจ้างการจัดทำทะเบียนคุมการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของพัสดุ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับและคณะกรรมการจากฝ่าย/กลุ่มสาระฯ/งาน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียน

3. กำหนดความต้องการในการใช้สินทรัพย์ต้องมีการกำหนดประเภทชนิดให้ชัดเจนรวมถึงจำนวนที่ต้องการใช้ไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ซึ่งเป็นความที่ ต้องจัดหาเพิ่มดังนั้น จึงต้องมีระบบข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน

4. การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ เป็นการจัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินของโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนการผลิตได้ถูกต้องตามนโยบายของกระทรวงการคลัง จะช่วยแก้ปัญหาในการสำรวจ ตรวจสอบข้อมูลสินทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ได้อย่างไร มีจำนวนเท่าใด อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด ใช้งานได้หรือไม่ได้ จำหน่ายหรือหมดอายุการใช้งาน การตีราคาและการพิจารณาค่าเสื่อมราคา โรงเรียนต้องจัดทำฐานข้อมูล ดังนี้

4.1 ทรัพย์สินที่เป็นครุภัณฑ์ให้ถูกต้องครบถ้วนทุกรายการ เพื่อประโยชน์ในการตีราคาตามสภาพของตัวทรัพย์สิน

4.2 ครุภัณฑ์ประเภทที่ดินอาคารและสิ่งก่อสร้าง โดยปกติจะจดทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ โรงเรียนต้องประสานงานกับกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์จังหวัดในการตรวจสอบข้อมูลที่ต้องเป็นปัจจุบัน โรงเรียนขนาดใหญ่ที่ตั้งมานานมีทรัพย์สินมากควรแต่งตั้งคณะทำงานในการจัดเก็บข้อมูล โดยใช้โปรแกรมระบบทะเบียนคุมทรัพย์สินและวิธีตีราคาทรัพย์สินของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งจะเป็นฐานข้อมูลเดียวกันทั่วประเทศ

5. การจัดการเพื่อให้ได้อมาซึ่งสินทรัพย์ เป็นการดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการตามแผนงานโครงการโดยคุณภาพของการจัดการ ควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

5.1 ต้องเป็นสินทรัพย์ตามความต้องการที่ระบุตามแผนงานโครงการ

5.2 คุณภาพได้มาตรฐานและเหมาะสมกับราคา

5.3 เหมาะสมกับช่วงเวลาที่ต้องการใช้

5.4 มีระบบการจัดการที่ชัดเจนตรงตามแนวปฏิบัติเข้าใจรับรู้และเป็นแนวทางเดียวกัน โปร่งใสตรวจสอบได้ วิธีการให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้นจะดำเนินการตามมาตรฐานการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง

6. วิธีการใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งต้องถือหลักว่า การเกิดประโยชน์สูงสุด คือ การใช้สินทรัพย์จำนวนที่น้อยครั้งที่สุด แต่เพียงพอกับความต้องการเกิดประสิทธิภาพในการใช้งานทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน มีผลลัพธ์ผลผลิตตามที่กำหนด โดยใช้หลักการต่อไปนี้

6.1 กำหนดระเบียบและแนวทางปฏิบัติจัดทำคู่มือการใช้สินทรัพย์ของโรงเรียน

6.2 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมและเบิกจ่ายสินทรัพย์

6.3 จัดทำห้องเก็บสินทรัพย์หรือคลังสินทรัพย์ที่เหมาะสมปลอดภัย ตรวจสอบง่ายสะดวกและทันสมัยใช้งาน

6.4 มีการตรวจสอบสภาพสินทรัพย์ทั้งก่อนหลังการใช้งาน

6.5 บำรุงรักษาสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ ให้สามารถมีอายุใช้งานได้นาน

6.6 จัดระบบและการใช้สินทรัพย์ร่วมกัน

6.7 เผยแพร่ข้อมูลให้ทุกฝ่ายทราบร่วมกัน

6.8 การหารายได้และการให้บริการแก่ชุมชน

6.9 สอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้สินทรัพย์เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบ

6.10 ดำเนินการตรวจสอบสินทรัพย์ประจำปีตามระเบียบของราชการ

จากรูรณ มาแต่่ม (2561, หน้า 48) การบริหารสินทรัพย์เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกเหนือจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงานแล้วจะต้องมีพัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่สำหรับการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างมาด้วยเงินงบประมาณทั้งสิ้น และถือเป็นต้นทุนอย่างหนึ่ง ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดการที่ดีเพื่อให้การใช้งานเป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอันเป็นการป้องกันมิให้เกิดการสูญหาย การจัดหาทดแทน ในปริมาณที่เกินความจำเป็น

สรุปได้ว่า การบริหารสินทรัพย์ หมายถึง การดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการวางแผนกำหนดความต้องการการ

บริหารสินทรัพย์ให้เป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน กฎหมายที่เกี่ยวข้องและตรงตาม เวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์

7. ด้านการตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

สำนักงานงบประมาณ (2555, หน้า 21) อธิบายว่าการปรับเปลี่ยนระบบ งบประมาณจากงบประมาณแบบแผนงานไปสู่ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จะมีการ ลดบทบาทของหน่วยงานกลาง ที่เคยทำหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงานของส่วนราชการ และให้ส่วนราชการมีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันอาจจะ ส่งผลให้มีการควบคุมการใช้งบประมาณให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องและเกิดสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้

การศึกษาชั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 20-21) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การ ตรวจสอบภายในที่ส่วนราชการดำเนินการตรวจสอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาแบ่ง ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การตรวจสอบทางการเงิน (Financial auditing) เป็นการตรวจสอบในลักษณะของ การประเมินผลจากข้อมูลต่าง ๆ ในอดีตเพื่อทดสอบและให้แน่ใจว่าข้อมูลทางการเงินที่ หน่วยงานจัดทำขึ้นมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความน่าเชื่อถือได้เพียงใด ปฏิบัติตาม กฎหมายระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางราชการหรือไม่ ทั้งการตรวจสอบซึ่งเป็นการ กระทำเพื่อป้องกันทรัพย์สิน ตลอดจนการประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการ ควบคุมภายในการตรวจสอบภายในลักษณะนี้เป็นการกระทำอย่างมีแบบแผนเป็นทางการและ เป็นระบบ ทั้งนี้ข้อมูลทางการเงินก็เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลเพื่อการจัดการบริหาร โดยเฉพาะ เป็นข้อมูลสำหรับที่ฝ่ายบริหารจะใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนตัดสินใจ ควบคุมและติดตามผล การดำเนินงาน

2. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance auditing) เป็นการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม การ ตรวจสอบประเมินผลดังกล่าว จะต้องกระทำอย่างอิสระและเป็นระบบด้วยวิธีการตรวจสอบ อันควรและเหมาะสมกับกรณีสอบประเมินนั้น ผู้ตรวจสอบจะให้ความสำคัญกับผลการ ดำเนินงานที่กำลังกระทำและผลกระทบอันเกิดจากกรณีที่ปรากฏความเบี่ยงเบนในผลการ ดำเนินงานนั้นเพื่อการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพตามที่กำหนดเป้าหมายไว้

ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2544, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ ของการตรวจสอบภายในไว้ว่าการตรวจสอบภายในเป็นการช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับของ องค์กรให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นแล้ว การตรวจสอบ

ภายในสมัยใหม่ยังช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานในองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรโดยการเสนอรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเพิ่มมูลค่าขององค์กร เพื่อให้องค์กรได้รับผลตอบแทนสูงสุดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ เนื่องจากการตรวจสอบภายในมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของส่วนต่อไป

1. ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการที่ดี (good corporate governance) และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน (transparency)

2. ส่งเสริมให้เกิดการบันทึกบัญชีและรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (accountability and responsibility) โดยกำหนดว่ารายจ่ายทุกรายการต้องมีหลักฐานและต้องได้รับการบันทึกทางบัญชีซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานของหลัก-ความโปร่งใส (transparency) และความสามารถตรวจสอบได้ (auditability)

3. ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติ (efficiency and effectiveness of performance) เพราะการตรวจสอบเป็นการประเมิน วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ข้อมูลทุก ๆ ด้านในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติงาน ระบบบัญชี รวมทั้งระบบ-สารสนเทศขององค์กร นอกจากนั้นยังเป็นเสมือนสื่อกลางระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในการลดปัญหาความไม่เข้าใจนโยบาย อันจะทำให้การปฏิบัติงานไม่บรรลุผลตามที่ผู้บริหารต้องการ

4. เป็นมาตรการถ่วงดุลแห่งอำนาจ (check and balance) ซึ่งจะส่งเสริมให้การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญเพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

5. ให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (warning signals) ของการประทุมิชอบในองค์กร จึงลดโอกาสความเสียหายร้ายแรงและความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน การตรวจสอบภายในของแต่องค์กรมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้บุคลากร ในองค์กรปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้ปฏิบัติงาน

3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงาน ทำให้ทราบถึงจุดอ่อนของระบบในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

4. เพื่อเป็นการควบคุมการปฏิบัติงานภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

5. เพื่อประเมินผลและเสนอแนะการควบคุมภายในที่ดีต่อฝ่ายบริหาร

6. เพื่อเป็นการสอบทานการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อยบังคับและนโยบาย กรมสามัญศึกษา (2545, หน้า 145) ได้กำหนดกระบวนการและเทคนิคการตรวจสอบภายในซึ่งจะเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ได้แก่ 1) การวางแผนการตรวจสอบ 2) การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม 3) การจัดทำรายงาน 4) การติดตามผล ขั้นตอนการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน

กรมสามัญศึกษา (2545, หน้า 145) ได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างความรู้ ความเข้าใจหลักการ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติระบบการตรวจสอบภายใน

2. กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงาน

3. จัดทำกรอบภาระงานการตรวจสอบภายใน

4. จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในโรงเรียน

5. สรรหา แต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเชื่อถือได้ร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบภายใน

6. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน

7. จัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาวและแผนประจำปี

8. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานการตรวจสอบ

9. ดำเนินการตรวจสอบภายในตามแผนอย่างมีระบบ

10. สรุปผลการปฏิบัติการตรวจสอบ

11. ส่งเสริมสนับสนุนการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง

12. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้ดำเนินการในลักษณะที่มงาน

13. จัดทำระบบฐานข้อมูลที่เอื้อต่อการตรวจสอบภายใน

14. ปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน คู่มือ มาตรฐาน ระเบียบ แนวปฏิบัติกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้อง

15. ดูแลรักษาป้องกันทรัพย์สินของทางราชการ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

16. ปฏิบัติงานตามแผนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

17. ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ

18. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ

19. นำเสนอ เสนอแนะประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

20. ติดตามผลและประเมินผลการตรวจสอบภายใน

จากรูวรรณ มาแต่้ม (2561, หน้า 51) การตรวจสอบภายในเป็นหน้าที่ที่เกี่ยวกับการประเมินผลอย่างอิสระที่จัดให้มีขึ้นในองค์การ เพื่อให้การบริการแก่องค์การในการตรวจสอบและประเมินกิจกรรมต่าง ๆ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติในองค์การให้ทำงานในหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้ตรวจสอบภายในจะทำหน้าที่วิเคราะห์ประเมินให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่สอบทานและยังช่วยส่งเสริมให้มีการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม การทดสอบและการประเมินความเพียงพอและมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมองค์การและคุณภาพการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การตรวจสอบภายใน หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น และช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2

1. ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นส่วนราชการ จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มาตรา 34 ที่บัญญัติให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 ประกอบด้วย

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. มีการวิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ส่งเสริม ประสาน สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภายในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานกระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัด และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน สนับสนุน ส่งเสริม การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งทางด้านบุคคล ด้านองค์กรชุมชน ด้านองค์กรวิชาชีพ ด้านสถาบัน ศาสนา ด้านสถานประกอบการ และด้านสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง (ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้ รับมอบหมาย

มีการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงาน ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ.2560 ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ (กอน.) มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับ งานการบริหารทั่วไป งานประชาสัมพันธ์งาน ประสานงาน และงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพ

2. กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ (กบง.) มีขอบเขตภารกิจเกี่ยวกับ งานบริหารการเงินงาน บริหารงานบัญชีและงานพัสดุและสินทรัพย์

3. กลุ่มบริหารงานบุคคล (กบค.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานวางแผน อัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง งานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง งานบำเหน็จความชอบและ ทะเบียนประวัติงานพัฒนาบุคลากรงาน เลขานุการ อ.ก.ค.ศ. และงานวินัยและนิติการ

4. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ การฝึกอบรมพัฒนางานก่อนแต่งตั้ง พัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา วิจัย เสริมสร้างเครือข่ายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. กลุ่มนโยบายและแผน (กนพ.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานนโยบายและแผน งานวิเคราะห์ งบประมาณ งานติดตามประเมินผลและรายงาน

6. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ ศึกษา วิเคราะห์ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการ บริหารจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

7. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา (กสจ.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานส่งเสริมคุณภาพการจัด การศึกษา งานส่งเสริมกิจการนักเรียน งานส่งเสริมกิจการพิเศษ

8. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (กนต.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับงานพัฒนา หลักสูตร งานวัดและประเมินผล งานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม งานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบ บริหารและการจัดการศึกษา

9. กลุ่มกฎหมายและคดีมีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับงาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและ รักษาวินัย ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน วินัยอุทธรณ์ร้องทุกข์ และการพิจารณาวินัย อุทธรณ์ร้องทุกข์ รวมทั้ง การดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

10. หน่วยตรวจสอบภายใน (ตสน.) มีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับ งานตรวจสอบการเงินและการบัญชี และงานตรวจสอบการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

2. สถานที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ตั้งอยู่ที่บ้านร่องศาลา ถนนพหลโยธิน ตำบลดงมะตะ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่จังหวัด เชียงราย จำนวน 577 หมู่บ้าน 39 ตำบล 29 องค์การบริหาร- สวนตำบล 17 เทศบาลตำบล 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่ลาว อำเภอพาน อำเภอป่าแดด อำเภอแม่สรวย และอำเภอเวียงป่าเป้า ลักษณะทางภูมิศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สูงประมาณ ร้อยละ 60 พื้นที่ในเขตบริการ 4,408 ตารางกิโลเมตร

สถานศึกษาในสังกัด
จำนวนโรงเรียนในสังกัด สพป.เชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
ปีการศึกษา 2563

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัด สพป.เชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของ
โรงเรียน ปีการศึกษา 2563

ที่	โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน	จำนวน โรงเรียน	อำเภอ				
			ป่าแดด	พาน	แมลาว	แมสรวย	เวียงป่าเป้า
1	ไม่เกิน 120 คน	89	4	36	10	22	17
2	ตั้งแต่ 121-600 คน	73	5	15	5	28	20
3	ตั้งแต่ 601-1,500 คน	4	-	1	-	2	1
4	ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป	-	-	-	-	0	-
รวมทั้งหมด		166	9	52	15	52	38

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กรกฎาคม 2563)

ข้อมูลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การจำแนกขนาดของสถานศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2559 ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนไม่เกิน 120 คน

สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 121-600 คน

สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน

สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณแบบ
มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแมสรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ดังนี้

วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2559) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณแบบ
มุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงรายการศึกษาครั้งนี้มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงรายและเพื่อหาแนวทางบริหารงบประมาณแบบ

มุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบระดับมากที่สุด คือ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การบริหารสินทรัพย์ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน ตามลำดับผลการหาแนวทางบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย เสนอเป็นรายด้านดังนี้ด้านการวางแผนงบประมาณ ควรมีการวางแผนงบประมาณ โดยการมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน วิเคราะห์ ปัจจัยภายนอกและภายในของสถานศึกษาซึ่งส่วนใหญ่ผู้เรียนเป็นชาวเขาและมีปัญหาการอ่านออกเขียนได้เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ กำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมของสถานศึกษาซึ่งมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและความต้องการของ นำกลยุทธ์ที่ได้มาจัดเป็นแผนการประจำปีที่กำหนดงาน,โครงการ กิจกรรมและกำหนดความสำเร็จของงาน, โครงการ กิจกรรม ให้ชัดเจนมีความสอดคล้องกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และมีการวางแผนรายจ่ายล่วงหน้า 3 ปี ด้านการกำหนดผลผลิตและการคำนวณต้นทุน มีการกำหนดผลผลิตหลักของสถานศึกษาให้ชัดเจนตามบริบทของสถานศึกษาพื้นที่สูง และมีการคำนวณต้นทุนที่ต้องใช้ในการดำเนินงานตามแผนงาน,โครงการให้ชัดเจนเหมาะสมกับนักเรียนพื้นที่สูงด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง มีการดำเนินการในรูปของคณะกรรมการเพื่อสามารถทำงานแทนกันเมื่อมีการย้ายของบุคลากร มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างต้องมีความรู้ทางด้านกฎหมายและ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการนิเทศติดตามการทำงานเพื่อให้งานมีความถูกต้องด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ จัดทำแผนงาน,โครงการกิจกรรมรองรับตามแผนปฏิบัติการประจำปี ดำเนินการแผนดังกล่าว ควบคุมการเบิกจ่ายเงินเป็นไปตามแผนที่กำหนด ดำเนินงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และบันทึกการเบิกจ่ายเงิน และควรลงบัญชีแยกตามประเภทของเงินด้านการบริหารสินทรัพย์ จัดทำทะเบียนควบคุมครุภัณฑ์และมีการลงทะเบียนอย่างเป็นปัจจุบัน แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพัสดุประจำปี สืบรวจความต้องการทางด้านครุภัณฑ์เพื่อวางแผนทางด้านงบประมาณในการจัดหา และติดตามประเมินผลและนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ศึกษาเงื่อนไขของการใช้เงินแต่ละประเภทเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการเงินและบัญชีแยกจากกัน และลงบันทึกบัญชีรายจ่ายคงเหลือประจำวัน เพื่อสามารถตรวจสอบได้ด้านการตรวจสอบภายใน กำหนดฝ่ายที่รับผิดชอบในการตรวจสอบภายในมีอิสระในการดำเนินงาน ควรกำหนด

หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และดำเนินการตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในที่ โปร่งใส ทั้งด้านการเงินและผลการดำเนินงาน

ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ ด้านการรายงานทาง การเงินและผลการดำเนินการด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการตรวจสอบภายใน ด้าน การบริหารสินทรัพย์ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านบริหารทางการเงินและควบคุม งบประมาณด้านการจัดระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง 2) ปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในระดับน้อย ยกเว้นด้านการ จัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง 3) ครูผู้ปฏิบัติงานงบประมาณมีสภาพการปฏิบัติงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา แต่ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านมีปัญหาการปฏิบัติงาน งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่าครูผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ ยกเว้นด้านการคำนวณ ต้นทุนผลผลิต ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณและด้านการบริหารสินทรัพย์ 4) โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการปฏิบัติงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมากกว่าโรงเรียน ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยที่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาการปฏิบัติงานงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ภัสราวดี เกตุณะ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย มี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบ สภาพในการ บริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงรายจำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และ ประสพการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานงบประมาณของ

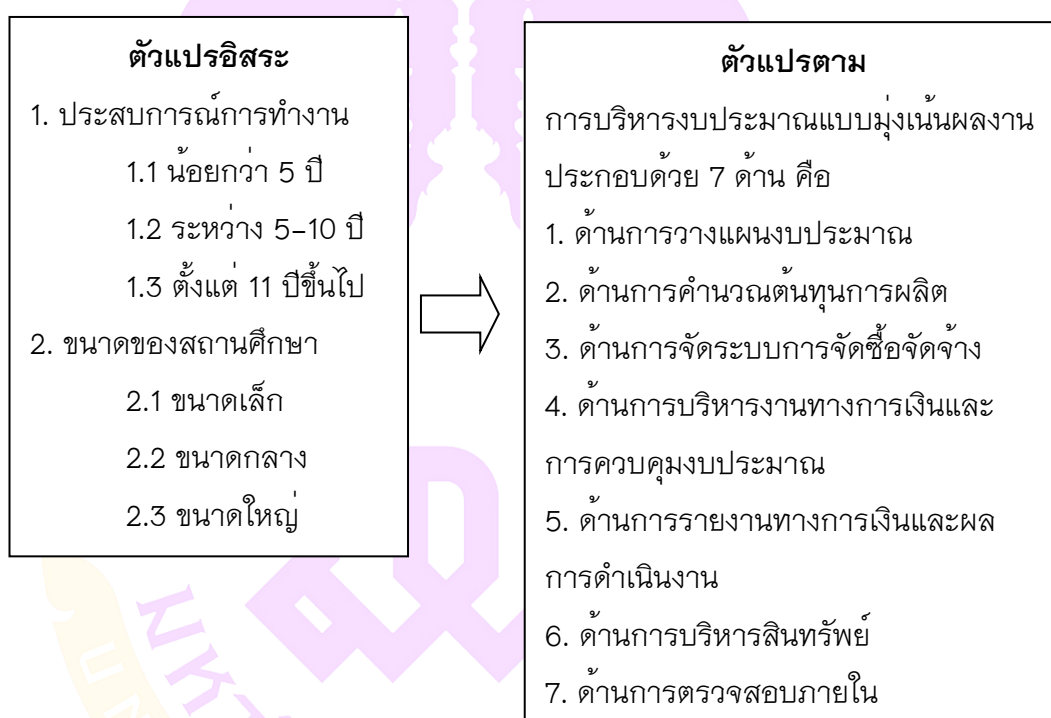
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารการเงิน และการควบคุมงบประมาณด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการจัดระบบ จัดซื้อจัดจ้าง ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหรงานงบประมาณของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย 2.1) สภาพการบริหรงานงบประมาณ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จำแนกตามตำแหน่งงาน ไม่แตกต่างกัน 2.2) สภาพการบริหรงานงบประมาณของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) สภาพการบริหรงาน งบประมาณของโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากรูรณ มาแต่ม (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนวุฒิมัธยมศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิมัธยมศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนควรสร้างและพัฒนาเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้เห็น

ความสำคัญของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ และกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 51 แห่ง แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 51 คน ครูผู้สอน 655 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 706 คน (กลุ่มสารสนเทศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลวันที่ 6 กรกฎาคม 2564, สือออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 254 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 254 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา (Stratified Random Sampling) ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดของ สถานศึกษา	สถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก	22	162	58
ขนาดกลาง	27	495	178
ขนาดใหญ่	2	49	18
รวมทั้งสิ้น	51	706	254

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) ด้านการบริหารสินทรัพย์ และ 7) ด้านการตรวจสอบภายใน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1993, p. 247)

5 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม 3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 6) ด้านการบริหารสินทรัพย์ และ 7) ด้านการตรวจสอบภายใน

2.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4 สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดให้ตรงกับเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษาปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

2.5.1 ว่าที่ร้อยเอก เสรี เชื้ออ้วน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวาวี นายกสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่สรวย (กศ.ม. การบริหารการศึกษา)

2.5.2 นางสาวพวงเพชร ใจศรี นักวิชาการพัสดุ ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 (M.B.A.บริหารธุรกิจ)

2.5.3 ผศ.ดร.วัชรระ จตุพร ตำแหน่งผู้ช่วยคณบดี วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา (ค.ด. บริหารการศึกษา)

โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้อง หรือไม่ มีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.2.6 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ จากผลการวิเคราะห์ข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหา

2.2.7 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในอำเภอเวียงป่าเป้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.946

2.2.9 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 254 ฉบับ

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกระทำโดย 2 วิธี ดังนี้

2.1 แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

2.2 แจกแบบสอบถามทางช่องเมลล์ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรโรงเรียนกระจายข่าวในการทำการตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Form โดยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลา 15-20 วัน

2.3 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 254 ชุด ได้รับกลับคืนมา 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50- 5.00 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในระดับน้อยที่สุด

1.3 เปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประเภทการทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC)

2.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2.3 สถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐาน

2.3.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation)

2.3.4 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้โดยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 7 ด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean Square)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
*	แทน	ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงจำนวนค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ค่าร้อยละ
1. ประสบการณ์ทำงาน		
1) น้อยกว่า 5 ปี	125	49.21
2) ระหว่าง 5-10 ปี	115	45.28
3) ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	14	5.51
รวม	254	100
2. ขนาดสถานศึกษา		
1) ขนาดเล็ก	58	22.83
2) ขนาดกลาง	178	70.08
3) ขนาดใหญ่	18	7.09
รวม	254	100

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มากที่สุดคือ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 49.21 คน รองลงมา ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 45.28 คน และ ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.51 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางมากที่สุด 178 คน คิดเป็นร้อยละ 70.08 คน รองลงมาสถานศึกษาขนาดเล็ก 58 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.09 คน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 2

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น
ผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวม

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา 7 ด้าน	ระดับการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงาน ของสถานศึกษา n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.38	0.29	มาก
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	4.01	0.46	มาก
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.63	0.32	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการ ควบคุมงบประมาณ	4.58	0.35	มากที่สุด
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการ ดำเนินงาน	4.72	0.33	มากที่สุด
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.69	0.39	มากที่สุด
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.68	0.27	มากที่สุด
รวม	4.53	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับสูงสุด คือ ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง
ที่สุด คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)
รองลงมา คือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา ด้านการวางแผนงบประมาณ	การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
	1. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างชัดเจน	4.22	
2. สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนด โครงสร้าง วิทยาลัย ศักดิ์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สนอง ยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น	4.24	0.63	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ ครอบคลุมการใช้จ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.44	0.55	มาก
4. สถานศึกษามีการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์	4.38	0.63	มาก
5. สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติ ตามแผนงบประมาณ	4.64	0.61	มากที่สุด
รวม	4.38	0.29	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงบประมาณ อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ ครอบคลุม

ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาทบทวนบทบาท ภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตที่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต	4.07	0.60	มาก
2. สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	3.91	0.57	มาก
3. สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต	3.80	0.65	มาก
4. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุนได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง	4.27	0.66	มาก
รวม	4.01	0.46	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุนได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็น

ต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตที่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.80$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
	1. สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาที่รวดเร็ว มีราคาที่เหมาะสมและมีคุณภาพ	4.81	
2. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	4.44	0.50	มาก
3. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนดอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	4.56	0.50	มากที่สุด
4. สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาเอกสารหลักฐานการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบและอยู่ในที่ปลอดภัย	4.70	0.46	มากที่สุด
รวม	4.63	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาที่รวดเร็ว มีราคาที่เหมาะสมและมีคุณภาพอยู่

ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาเอกสารหลักฐานการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบและอยู่ในที่ปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทางการเงินและการ ควบคุมงบประมาณ	การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุม งบประมาณและควบคุมการเบิกจ่ายให้ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของทาง ราชการ	4.64	0.56	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและ มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์	4.52	0.57	มากที่สุด
3. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่า เหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน	4.45	0.58	มาก
4. สถานศึกษามีการจัดระบบการบริหารเงิน ให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด	4.72	0.60	มากที่สุด
รวม	4.58	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการ

จัดระบบการบริหารเงินให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณและควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของทางราชการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน และการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน	4.72	0.47	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณ และการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	4.87	0.45	มากที่สุด
3. สถานศึกษามีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	4.55	0.50	มากที่สุด
รวม	4.72	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณและการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน และการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารสินทรัพย์

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ด้านการบริหารสินทรัพย์	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.70	0.48	มากที่สุด
2. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ	4.69	0.48	มากที่สุด
3. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4.72	0.46	มากที่สุด
4. สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์	4.63	0.49	มากที่สุด
รวม	4.69	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการตรวจสอบภายใน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานของสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบภายใน	การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน n=254		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
	1. สถานศึกษามีการจัดทำแผนและ ดำเนินการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ	4.69	
2. สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตาม แผนการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี	4.72	0.45	มากที่สุด
3. สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความ เสี่ยงอย่างเป็นระบบ	4.59	0.49	มากที่สุด
4. สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับ ดูแลให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อ ปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์	4.71	0.46	มากที่สุด
รวม	4.68	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแผนการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการศึกษากิจการระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประเภทการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประเภทการทำงาน

การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา	ประเภทการทำงาน						การแปล ผล
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.34	0.27	4.42	0.32	4.49	0.15	มาก
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	4.01	0.50	4.03	0.44	3.89	0.31	มาก
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.64	0.32	4.63	0.32	4.61	0.31	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ	4.60	0.32	4.55	0.38	4.64	0.34	มากที่สุด
5. ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน	4.71	0.35	4.72	0.31	4.76	0.24	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน ของสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน						การแปล ผล
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.70	0.38	4.67	0.41	4.77	0.33	มากที่สุด
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.69	0.26	4.66	0.29	4.71	0.24	มากที่สุด
รวม	4.53	0.26	4.53	0.24	4.55	0.31	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.70$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.01$) ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.67$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.03$) ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมา คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.76$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 3.89$)

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประเภทการทำงาน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.49	2	0.245	2.885	0.058
	ภายในกลุ่ม	21.29	251	0.085		
	รวม	21.78	253			
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	0.23	2	0.114	0.532	0.588
	ภายในกลุ่ม	54.04	251	0.215		
	รวม	54.27	253			
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.006	0.058	0.943
	ภายในกลุ่ม	25.70	251	0.102		
	รวม	25.71	253			
4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.092	0.754	0.472
	ภายในกลุ่ม	30.76	251	0.123		
	รวม	30.95	253			
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.021	0.191	0.826
	ภายในกลุ่ม	27.03	251	0.108		
	รวม	27.07	253			
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	0.13	2	0.064	0.412	0.663
	ภายในกลุ่ม	38.80	251	0.155		
	รวม	38.93	253			
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.043	0.589	0.556
	ภายในกลุ่ม	18.29	251	0.073		
	รวม	18.38	253			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.005	0.195	0.823
	ภายในกลุ่ม	6.53	251	0.026		
	รวม	6.54	253			

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา						การแปล ผล
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.31	0.38	4.40	0.27	4.44	0.19	มาก
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต	3.88	0.39	4.05	0.49	4.06	0.34	มาก
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.56	0.32	4.65	0.32	4.67	0.31	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ	4.48	0.40	4.60	0.34	4.68	0.25	มากที่สุด
5. ด้านการรายงานทางการเงินและ ผลการดำเนินงาน	4.68	0.35	4.73	0.33	4.70	0.25	มากที่สุด
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.61	0.43	4.72	0.38	4.60	0.37	มากที่สุด
7. ด้านการตรวจสอบภายใน	4.61	0.28	4.70	0.26	4.69	0.28	มากที่สุด
รวม	4.45	0.28	4.55	0.25	4.55	0.23	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.61$) ด้านการตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 4.61$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 3.88$) สถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย

สูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.05$) สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 4.69$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 4.06$)

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการวางแผน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.44	2	0.22	2.59	0.08
	ภายในกลุ่ม	21.34	251	0.09		
	รวม	21.78	253			
2. ด้านการคำนวณต้นทุน การผลิต	ระหว่างกลุ่ม	1.26	2	0.63	2.97*	0.05
	ภายในกลุ่ม	53.02	251	0.21		
	รวม	54.27	253			
3. ด้านการจัดระบบการ จัดซื้อจัดจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	0.43	2	0.21	2.11	0.12
	ภายในกลุ่ม	25.29	251	0.10		
	รวม	25.71	253			
4. ด้านการบริหารงานทาง การเงินและการควบคุม งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.87	2	0.44	3.63*	0.03
	ภายในกลุ่ม	30.08	251	0.12		
	รวม	30.95	253			
5. ด้านการรายงานทาง การเงินและผลการ ดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.11	2	0.06	0.53	0.59
	ภายในกลุ่ม	26.96	251	0.11		
	รวม	27.07	253			

ตาราง 15 (ต่อ)

การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านการบริหาร สินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	0.76	2	0.38	2.50	0.08
	ภายในกลุ่ม	38.17	251	0.15		
	รวม	38.93	253			
7. ด้านการตรวจสอบ ภายใน	ระหว่างกลุ่ม	0.33	2	0.16	2.28	0.10
	ภายในกลุ่ม	18.05	251	0.07		
	รวม	18.38	253			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.49	2	0.24	10.11**	0.00
	ภายในกลุ่ม	6.05	251	0.02		
	รวม	6.54	253			

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตและด้านการบริหารงานทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)

ตาราง 16 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe's) ของการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	($\bar{X}$)	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.45	4.55	4.55
ขนาดเล็ก	4.45	-	-0.10*	-0.10*
ขนาดกลาง	4.55		-	0.00*
ขนาดใหญ่	4.55			-

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา
ขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แตกต่าง
กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ใน
สถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ
สถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่.05

ตาราง 17 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ่ (Scheffe's) ของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	(X)	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.88	4.05	4.06
ขนาดเล็ก	3.88	-	-0.17*	-0.18*
ขนาดกลาง	4.05		-	0.01*
ขนาดใหญ่	4.06			-

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

ตาราง 18 แสดงความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ่ (Scheffe's) ของของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	(X̄)	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.48	4.60	4.68
ขนาดเล็ก	4.48	-	-0.12*	-0.2*
ขนาดกลาง	4.60		-	0.08
ขนาดใหญ่	4.68			-

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนคู่อื่นพบว่าไม่แตกต่าง

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในครั้งนี้ได้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด มีพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

1.1 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงบประมาณ รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาทบทวนบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างชัดเจน

1.2 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุนได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง รองลงมาคือ สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตที่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต

1.3 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาที่รวดเร็ว มีราคาที่เหมาะสมและมีคุณภาพ รองลงมาคือสถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาเอกสารหลักฐานการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบและอยู่ในที่ปลอดภัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

1.4 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดระบบการบริหารเงินให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด รองลงมาคือสถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณและควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของทางราชการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือสถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน

1.5 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณและการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี รองลงมาคือสถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน และการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการแสดงผลงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

1.6 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รองลงมาคือสถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลา วัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์

1.7 การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการตรวจสอบภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายในเป็นประจำทุกปี รองลงมาคือ สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ประสิทธิภาพการทำงานระหว่าง 5-10 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ประสิทธิภาพการทำงานตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการบริหารสินทรัพย์ รองลงมาคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

3. ผลการเปรียบเทียบการศึกษากิจการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือด้านด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการตรวจสอบภายใน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต สถานศึกษาขนาดกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือด้านด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน รองลงมาคือด้านการตรวจสอบภายใน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา

ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตและด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนคู่อื่นพบว่าไม่แตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมของการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ได้ส่งเสริมสนับสนุนจัดการอบรมให้ความรู้ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินและงบประมาณเพื่อให้ทราบถึงหลักการแนวทางปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้งยังมีระบบกำกับติดตามการรายงานผลงาน ในการดำเนินงานกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงรายพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้มีการติดตามผลของการใช้งบประมาณและการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไป

ตามแผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีสถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน และได้มีการประเมินผลตามแผนงานโครงการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินสูงสุด การรายงานทางการเงินยังเป็นการแสดงผลการบริหารของฝ่ายบริหารซึ่งรับผิดชอบทรัพยากร และข้อมูลทางการเงินจะช่วยให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถคาดคะเนเกี่ยวกับการวางแผนการเงินในอนาคตได้ว่าจะเป็นอย่างไรรายงานผลการดำเนินงาน จึงแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบผลผลิตที่แล้วเสร็จกับเป้าหมายผลผลิต และผลการดำเนินงาน ซึ่งต้องรายงานทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 45-47) กล่าวไว้ในกระบวนการบริหารงบประมาณแผ่นดิน ขั้นตอนสำคัญในการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่การจัดทำงบประมาณการบริหารงบประมาณและขั้นตอนสุดท้ายคือ การติดตามและประเมินผล เพื่อวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานในแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับ วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2559, หน้า 75) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย พบว่าด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่วนมากยังไม่ได้มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต และการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2559, หน้า 75) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย พบว่าด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการบริหารงานงบประมาณเป็นไปตามกฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติ มีคู่มือและแนวทางในการปฏิบัติของสถานศึกษาที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ จารุวรรณ มาเต็ม (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประเภทการดำเนินงานในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน และพิจารณารายด้านพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กมีความแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมบริบทและข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาขนาดเล็ก เช่น มีจำนวนบุคลากรที่น้อยและต้องปฏิบัติหน้าที่ที่หลากหลายตามงานพิเศษอื่น ๆ ของสถานศึกษา นอกเหนือจากงานสอน ขาดความต่อเนื่องของปฏิบัติงานเนื่องจากมีการย้ายของบุคลากรเป็นประจำทุกปี อีกทั้งยังได้รับงบประมาณที่น้อยไม่เพียงพอต่อการใช้ในการบริหารจัดการในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึง และยังขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในจัดทำระบบฐานข้อมูลทางด้านงบประมาณเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างต้นทุนกิจกรรมกับผลดำเนินการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ซึ่งมีความพร้อมทางด้านบุคลากร งบประมาณ ระบบการบริหาร และวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาบทบาทบทบาทภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อใช้ในการกำหนด โครงสร้าง วิทยาลัยศึน พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ให้ตอบสนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น

1.2 ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต สถานศึกษาควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันเพื่อใช้จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์หาค่าของต้นทุนการผลิต

1.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง สถานศึกษาควรมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างมีการจัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

1.4 ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าให้เหมาะสมในการใช้จ่ายเงินและการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผน

1.5 ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน สถานศึกษาควรมีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดของทางสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด

1.6 ด้านการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาควรมีการวางแผนกำหนดความต้องการและการบริหารสินทรัพย์อย่างเป็นระบบ

1.7 ด้านการตรวจสอบภายใน สถานศึกษาควรมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงและมีการจัดทำแผนดำเนินการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบและชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

บรรณานุกรม

กรมสามัญศึกษา. (2544). **เปิดประตูสู่ PBB ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กรมสามัญศึกษา. (2545). **แนวทางในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน**. กรุงเทพฯ: คลังนานาวิทยา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน**. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **โครงการปฏิรูปด้านระบบบริหารและการเงินทางการศึกษา ภายใต้โครงการนำร่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.

จากรุวรรณ มาแต่้ม. (2561). **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี. (2560). **สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2546). **มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่**. กรุงเทพฯ: ซีระฟลุมและไซแทกซ์.

ซูปรี่ ม่วงกุ่ม. (2558). **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.

ณัฐพงศ์ รัตนรังษ์. (2560). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บุญยวีร์ พัฒนธนนกิตติโชค. (2559). **สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ในสหวิทยา**

เขตเมืองบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.

วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

พจน์ นันทะเทศ. (2558). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.

วารสารบัณฑิตศึกษา, 13(61), 225–241.

ภัศราวดี เกตุณะ. (2560). การศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

วีระพงษ์ ก้านกิ่ง. (2560). สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

วิไลกร เทพมนตรี. (2559). แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2556). การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 9. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศุภรฤดี มีสมพร. (2560). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

สำนักงานงบประมาณ. (2546). แนวทางการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2546.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานงบประมาณ. เอกสารอัดสำเนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร
การบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์.** กรุงเทพฯ:
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานงบประมาณ. (2555). **การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ.** กรุงเทพฯ:
สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2560–2579.**
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2. (2563). **แผนกลยุทธ์พัฒนา
คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** เชียงราย: โรงพิมพ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

สายบัว กล้วยดี. (2556). **สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานงบประมาณของผู้บริหารและ
ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.**
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.

สุคนธา จันทร์เขียว. (2553). **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบางแก้ว.** วิทยานิพนธ์
กศ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.

สุคนธา จันทร์เขียว. (2553). **การพัฒนาระบบงานงบประมาณ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราช
ภัฏนครปฐม.** การค้นคว้าอิสระ วท.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

เสริมศักดิ์ วิชาสารณ์ และจรินทร์ เทตวานิช. (2550). **การวิจัยเกี่ยวกับการเงินงบประมาณ
โรงเรียน.** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

Aaron Wildavsky. (1964). **The Politic of the Budgetary Process.** Boston: Litt Brown and
Company.

Glenn A Welsch. (1957). **Budgeting: Profit. Planning and Control.** Japan: Prentice – Hall.

Kohler Eric L. (1956). **A Dictionary for Accounts.** N.J.: Englewood Cliffs, Prentice – Hall.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-นามสกุล   ดร.วัชระ จุตพร
ตำแหน่ง   ผู้ช่วยคณบดี
สถานที่ทำงาน   วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา
2. ชื่อ-นามสกุล   ว่าที่ร้อยเอก เสรี เชื้ออ้วน
ตำแหน่ง   ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวาวี
  นายกสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา
  บุคลากรทางการศึกษาอำเภอแม่สรวย
วิทยฐานะ   ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน   โรงเรียนบ้านวาวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  ประถมศึกษา เชียงราย เขต 2
3. ชื่อ-นามสกุล   นางสาวพวงเพชร ใจศรี
ตำแหน่ง   นักวิชาการพัสดุ
วิทยฐานะ   ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน   สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการศึกษา โทร ๑๓๓/๕

ที่ อว ๓/๓๒๔/๒๓๓/๓๓/

วันที่ ๑๓/ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรระ จตุพร

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษา การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน [เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒] เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถใน หัวข้อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ)

รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ที่ ฮว ๙/๓๒๔/ว ๑๐๑๔

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาต้นคว้าด้วยตนเอง
เรียน นางสาวพวงเพชร ใจศรี

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาต้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "การศึกษา การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรการศึกษา มหาคณบดี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำมรรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในหัวข้อ การศึกษาต้นคว้าด้วยตนเองเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือการศึกษาต้นคว้าด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คติยธำ)

รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต วิชาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๙๙๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓๙

โทรสาร ๐ ๕๙๙๖ ๖๖๓๒

ที่ ฮว ๗๗๒๔/ว ๑๐๑๔

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาต้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ว่าที่ร้อยเอกเสรี เชื้ออ้วน

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี ศึกษานิเทศก์ ปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาต้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในหัวข้อ การศึกษาต้นคว้าด้วยตนเองเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือการศึกษาต้นคว้าด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร สathyathai)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต วิชาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๓๙๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓๕

โทรสาร ๐ ๕๓๙๖ ๖๖๓๖

ภาคผนวก ค ผลการตรวจวัดความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาใน
อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ด้าน

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
1. ดานการวางแผนงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาทบทวนบทบาท ภารกิจที่อยู่ใน ความรับผิดชอบได้อย่างชัดเจน	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อ กำหนด โครงสร้าง วิทยาลัยฯ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สนองยุทธศาสตร์ การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปาน กลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
4	สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงบประมาณ	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	สถานศึกษามีมาตรฐานการวางแผนงบประมาณที่เหมาะสม	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
2. ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต						
1	สถานศึกษามีการคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตทั้งทางตรง และทางอ้อม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตที่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตและ ต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิตชัดเจน	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุนได้อย่างเป็นระบบและถูกต้อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง						
1	สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุสิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาที่รวดเร็วและราคาที่เหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	1	1	0	0.67	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
4	สถานศึกษามีการจัดความปลอดภัยในการเก็บรักษาหลักฐานเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนดอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณและควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของทางราชการ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิตผลลัพธ์	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่า เหมาะสมในการใช้จ่ายเงิน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการจัดระบบการเงินให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด	1	1	1	1	สอดคล้อง
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน						
1	สถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดงฐานะและผลการเงิน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการติดตามผลงบประมาณและการประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
4	สถานศึกษาการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน ติดตามผลงบประมาณและการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงิน	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการแสดงผลงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์						
1	สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการการบริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลา วัตถุประสงค์ของการบริหารสินทรัพย์	1	1	1	1	สอดคล้อง
7. ด้านการตรวจสอบภายใน						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	สถานศึกษามีการจัดทำแผนตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
5	สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแลให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์	1	1	1	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ราชานามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอเวียงป่าเป้า สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน

ที่ อว ๗/๓๒๘/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งนก

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษา
การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงาน
ของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษา
เรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ๋า)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ
โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๗๕
โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ ขว ๓/๓๒๔/ว ๑๒๔๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเวียงป่าเป้า

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษา การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภกา อำนวยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงาน ของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษา เรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและ ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ้อ)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓๕

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๗/๓๒๘/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓๒(บ้านสาขันทอม)

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษา การบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภี อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงาน ของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษา เรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและ ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ้า)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ คีย์ ๑๓๗/๕

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๗๑

ที่ ขว ๗/๓๒๘/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ตะละวิทยา

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษา การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงาน ของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษา เรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและ ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓/๕

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๓/๓๒๘/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดอยเวียงผาพิทยาศาสตร์

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาเรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ้า)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓๕

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๓/๓๒๔/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช่างดำ

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภี อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาเรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓๕

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๓/๓๒๘๘/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าจี่วิทยา

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษา
การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงาน
ของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษา
เรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓๕

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๓/๓๒๔/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านกู่(ป่าเป้าประชานุเคราะห์)

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โลภา อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาเรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ้า)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓๔

โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๓/๓๒๘/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสันมะเค็ดสันธิ์เหล็กห้วยพัฒนา

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษา
การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดูตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภี อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงาน
ของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษา
เรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ้า)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๔๕๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓/๕

โทรสาร ๐ ๕๔๕๖ ๖๖๙๑

ที่ อว ๓/๓๒๘/ว ๑๒๘๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผลิตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนบ้านทุ่งม่าน

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี ผลิตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โลภา อำนวนรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้ผลิตเข้าทำการเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่าน เพื่อดำเนินการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาเรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่า)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ
โทร. ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓/๕
โทรสาร ๐ ๕๔๔๖ ๖๖๗๑

ภาคผนวก จ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's	
Alpha	N of Items
.946	28

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
133.1333	70.464	8.39431	28

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	128.3333	62.437	.887	.941
A2	128.6000	61.076	.776	.942
A3	128.2667	65.582	.851	.943
A4	128.3333	64.368	.655	.944
A5	128.4000	65.076	.715	.943
B1	128.6000	61.766	.840	.941
B2	128.6000	61.766	.840	.941
B3	128.5333	60.120	.875	.941
B4	128.4000	61.628	.928	.940
C1	128.4000	68.110	.290	.947
C2	128.4667	64.947	.684	.943
C3	128.5333	66.464	.462	.946
C4	128.2000	67.200	.769	.944
D1	128.2667	65.582	.851	.943
D2	128.3333	67.402	.434	.946
D3	128.2667	68.064	.400	.946
D4	128.2000	67.200	.769	.944
E1	128.4000	68.110	.290	.947
E2	128.2667	65.582	.851	.943
E3	128.4667	69.637	.075	.950
F1	128.2667	66.409	.698	.944
F2	128.2667	68.064	.400	.946
F3	128.2667	66.409	.698	.944
F4	128.3333	64.782	.842	.942
G1	128.5333	68.395	.221	.948
G2	128.4000	65.766	.616	.944
G3	128.4000	66.317	.539	.945
G4	128.2667	69.995	.060	.949

ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ อว ๓/๓๒๘/๑๕๓๖

วิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองฯ
จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผลิตเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒

ด้วย นายอนุพงษ์ สมศรี นิลตปริญญาโท ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำนวยรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยาลัยการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์ให้ผลิตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนในสังกัดของท่าน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาเรื่องดังกล่าว วิทยาลัยการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ)
รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต รักษาการแทน
คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๓๓/๕

โทรสาร ๐ ๕๕๕๖ ๖๖๙๑

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา
ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และสถานภาพทางราชการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามข้อมูลกับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต

2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีทั้งหมด 7 ด้าน

นายอนุพงษ์ สมศรี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ประสบการณ์ทำงาน

- ( ) น้อยกว่า 5 ปี
 ( ) ระหว่าง 5-10 ปี
 ( ) ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป

2. ขนาดของสถานศึกษา

- ( ) ขนาดเล็ก (ไม่เกิน 120 คน)
 ( ) ขนาดกลาง (ตั้งแต่ 121-600 คน)
 ( ) ขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 601-1,500 คน)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยพิจารณาตามเกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับมาก

3 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับปานกลาง

2 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับน้อย

1 หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร งานประกันคุณภาพภายใน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการบริหาร จัดการ นิเทศ กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับการบริหาร 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ นิเทศ กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อที่	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาทบทวนบทบาท ภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างชัดเจน					
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดโครงสร้าง วิทยาลัย ศน พันธ์กิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ ที่สนองยุทธศาสตร์การศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น					
3	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ กรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลางและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					
4	สถานศึกษามีการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์					

ข้อที่	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
5	สถานศึกษามีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน งบประมาณ					
2. ดานการคำนวณต้นทุนการผลิต						
1	สถานศึกษามีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุน กิจกรรมเพื่อดำเนินการให้เกิดผลผลิตที่สอดคล้องกับ การจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต					
2	สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลในการคำนวณ ต้นทุนผลผลิตที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน					
3	สถานศึกษามีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ ความคุ้มค่าของต้นทุนผลผลิต					
4	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานข้อมูลต้นทุนได้อย่างเป็น ระบบและถูกต้อง					
3. ดานการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง						
1	สถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุ สิ่งของหรือบริการที่ตรงกับความต้องการในเวลาที่ รวดเร็วมีราคาที่เหมาะสมและมีคุณภาพ					
2	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือ และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน					
3	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมายตามที่ราชการกำหนดอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้					
4	สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาเอกสารหลักฐานการ จัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบและอยู่ในที่ปลอดภัย					
4. ดานการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อควบคุมงบประมาณและ ควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของ ทางราชการ					
2	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน กำกับการใช้ จ่ายให้เป็นไปตามแผนและมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์					
3	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความคุ้มค่าเหมาะสมในการ					

ข้อที่	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
	ใช้จ่ายเงิน					
4	สถานศึกษามีการจัดระบบการบริหารเงินให้เกิด ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด					
5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน						
1	สถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน และการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการ เพื่อแสดง ความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้ จ่ายเงิน					
2	สถานศึกษามีการติดตามผลงานงบประมาณและการ ประเมินผลทางการเงินให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่ กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี					
3	สถานศึกษามีการแสดงรายงานทางการเงินตามกรอบ ระยะเวลาที่กำหนด					
6. ด้านการบริหารสินทรัพย์						
1	สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดหาและใช้ประโยชน์จาก สินทรัพย์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด					
2	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการ บริหารสินทรัพย์ได้อย่างเป็นระบบ					
3	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการ บริหารสินทรัพย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอน และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง					
4	สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการและการ บริหารสินทรัพย์ได้ตรงตามเวลาวัตถุประสงค์ของการ บริหารสินทรัพย์					
7. ด้านการตรวจสอบภายใน						
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนและดำเนินการตรวจสอบ ภายในอย่างเป็นระบบ					
2	สถานศึกษามีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการควบคุมภายใน เป็นประจำทุกปี					

ข้อที่	การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ สถานศึกษา	ระดับการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
3	สถานศึกษามีกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ					
4	สถานศึกษามีคณะกรรมการในการกำกับดูแลให้ คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการให้บรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	อนุพงษ์ สมศรี
วัน เดือน ปี เกิด	22 พฤศจิกายน 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2552 วศ.บ., (วิศวกรรมคอมพิวเตอร์), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 5 หมู่ 1 ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา 56120
ผลงานตีพิมพ์	อนุพงษ์ สมศรี (ผู้บรรยาย). (23-24 เมษายน 2565). การศึกษาการ บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา ในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในการ ประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 8 (PGRC). (หน้า 465-480). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

